ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй ОБЛАСТНОЙ БА ГОРОДСКОЙ КОМИТЕДҮҮДЭЙ, БУРЯТ-МОНГОЛОЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ОРГАН.

№ 3 (6193)
ЯНВАРИИН
5
ПЯТНИЦА
1951 он.

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

Колхозно партийна организацинуудые бэхижүүлхэ

...й ороной социалистическэ ...жахы хүсэтэ шэнэ дэбжэл...аар ябажа байна. Хүдөө ...жэжэ артельнүүдые нэгэ...р үнгэрэгшэ жэлдэ ехэ хү...и хэгдээ. Нэгэдхэгдэһэн ...уд багахан сагай турша ...амжалтануудые туйлаба. ...олхозууд хадаа манай хүдөө ...зэбсэглэгдэһэн мүнөө са...никые үндэр бүтээсэтэйгээр ...хын тула, газартаряалангай ...ые бүхы хэмжээгээр дээшэ... артельнэ ниитын ажахые ...талаарнь хүгжөөхэ ба кол...удай материальна тэнигл эн ...ые саашадань дэбжүүлхын ...ухала бүхы арга боломжо... байна.

...гэй партийна организаци ...шухала зорилгонь юуб гэ... ...эгэдхэгдэһэн колхозуудые ...-эмхидхэлэй талаарнь бэхи..., тэдэниие ашаг ехэтэй, бү...аараа хүгжөөхэй ажахы ...н тула мүнөө үдэр бүри ...отойгоор хүдэлмэрилхэ ... болоно. Хүдөөгэй комму...д хадаа колхозно байгуу... шэнэ илалтануудай түлөө ...э колхозно олониитын бо...хидхэлшэдынь байха ёһо...

...оной январьда хүдөөдэхи ...ри тухай хэлэхэ зуураа, ...талин нигэжэ зааһан юм: ...о байгуулалта хадаа хүдөө ...тушаа партийна ба советскэ ...ацинуудай оролдолго болон ...игыень багадханагүй, ха... болгоно, тэдэнэр колхозно ...алые бүхы талаарнь мэдэ...хозуудтай өөһэдынгөө хол...саануудые үргэдхэхэ, кол... дотор боложо байһан бүхы ...мэдэхэ, тэдээндэ хаһа саг ...һаламжа үзүүлхэ ёһотой. Сталинай заабаринуудынь ...ргдоһон колхозуудай усло...со удхашанартай байна. Мү...нөө ажахын олон артель... хэдэн зуугаад айлнуудтай ...һалбарита ехэ ажахытай ...нь, колхоз бүриие хүтэл... зорилго нилээд орёо бо...

... ажахын артельнүүдэй ...далые үдэр бүри шэнжэн ...ба эдэбхитэйгээр хамаарха...хозно кадрнуудые шэлэн ...һургаха ба хүмүүжүүлхэ ...нь, ажалай жаяг заршам ...хэ ба бэхижүүлхэ ябадал ...үлгадань, хүдөө ажахын ...үлэй дүй дүршэл ба агро...а наукын туйлалтануудые ...идөө нэбтэрүүлэн дэлгэ...нь колхозуудай правлени...туһалха, колхоз доторой ...тиие ба колхознигуудай ...о үүсхэлые бүхы хэмжээ...гжөөхэ гээшэ партийна ор...инуудай арюун уялга мүн. ...й коммунистнууд ба ком...ууд болбол колхозно оло... бодото ударидагшадынь ...хабарай тарилгада амжал...р бэлэдхэхын түлөө, үн...ургаса абахын ба ниитын ...саашадань хүгжөөхын ...оциалистическэ мүрысөө ...дэлгэрүүлхэ ёһотой. Кол...осхонууд ба деревнинүү...босон болгохын, колхозно ...нтрнүүдые барихын тула ...элмэри хэхэ хэрэгтэй бай...

...Сталинай һургадаг ёһоор, ... амжалтануудынь, тэдэ...а бэхи ба үни удаан байл...тийно-эмхидхэлэй ба пар...олитическэ хүдэлмэриин ...нуудһаа бүримэһэн дул... Колхозно партийна орга...үүд олониитын дунда ...адаг политическэ хүдэл...хэмжээе бүхы талаарнь ...үлхэ, большевистскэ ...эл болон өөрыгөө шүүм... дэлгэрүүлхэ, колхозни... колхозницануудые ажал...унистическэ ёһоор хандал...өө ажахын артелиин Уста...ин шангаар сахилгын, кол... ниитын зөөри арбидхаха тухай оролдолгын үзэл бодолтойгоор эсэшэ сусашагүй хүмүүжүүлхэ уялгатай.

Даалгагдаһан харюусалгата зорилгонуудые хүдөөгэй коммунистнуудай нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэдэг тухай гэршэлһэн жэшээнүүд үсөөнбэшэ бии байна. Хүдөөдэхи олон мянган партийна организацинууд колхозно олониитые шэн зоригто ажалда амжалтатайгаар элсүүлэн жагсаадаг, колхозуудые бэхижүүлгэдэ зорюулагдаһан бүхы хэмжээ-ябуулгануудта үүсхэл гаргадаг байха юм.

Колхозно партийна организацинуудай шадабаритай ба эршэмтэй ажал-ябуулгые харуулһан эли тодо баримтанууд ВКП(б)-гэй Московско областной комитедэй һаяын пленум дээрэ дурсагдаһан байна. Жэшээлхэдэ, Ленинскэ районой, Хрущевой нэрэмжэтэ колхозой партийна организациин хүдэлмэриин дүй дүршэл жэшээ болгон абахаар байна.

Колхозойнгоо томодхогдоһоной һүүлээр партийна организацинь бүри олон хүнтэй болоо, тэрэнэй зэргэнүүдтэ мүнөө ВКП(б)-гэй 70 гэшүүд ба кандидадууд бии. Бүхы коммунистнуудынь артельнэ ажахын шиидхэхы участогууд дээрэ байдаг. Тэдэнэр малажалай фермэнүүдтэ, газартаряалангай ба огородно бригаданууд дотор хүдэлмэрилхэ зуураа, жэшээтэ ажалаараа ба дүлэтэ большевистскэ үгөөрөө бүхы колхознигуудые дахуулжа ябана.

Энэ колхоздохи ниитэ-политическэ хүдэлмэринь олоянзын формотойгоор ябуулагдана. Хөөрэлдөөнүүд ба элидхэлнүүд хододоо эмхидхэгдэнэ, колхознигуудай хамтын ба бригадна суглаанууд хэгдэнэ. Ханын ба световой газетэнүүд колхозой ажабайдалда ехэ үүргэ дүүргэнэ. Ажабайдалтай нигта холбоотой ба һайнаар эмхидхэгдэһэн ниитэ-политическэ хүдэлмэринь һайн результадуудые үгэнэ. Артелиин ажахы улам бэхижэнэ, тус колхоз гүрэнэйнгөө урдахи бүхы уялгануудые болзорһоо урид дүүргэһэн, колхознигуудай олзо доходууд нилээд ехээр ургаһан байна.

Хүдөөдэхи партийна хүдэлмэриин һургаал болохоор дүй дүршэл Украинын томодхогдоһон колхозуудай партийна организацинуудай секретарьнуудай зүблөөн дээрэ ниитэлэн согсологдоо. Колхозно партийна организацинууд хадаа нэгэдхэгдэһэн колхозуудые бэхижүүлхэ хэмжээ-ябуулгануудые бэелүүлгэдэ ехэ хүсэн болоно гэжэ тус зүблөөн харуулба. Энээниие Украиндахи тон томо ба түрүү колхозой — Киевскэ областиин, Черкасска районой Сталинай нэрэмжэтэ колхозой партийна организациин хүдэлмэриин жэшээ дээрэ хаража болохо байна.

Өөрынгөө зэргэнүүдтэ зуу үлүүтэй коммунистнуудые нэгэдхэһэн тус партийна организаци газартаряалангай культурые дээшэлүүлгэдэ, артельнэ ажахын олзо доходой ургалгада туһалха бүхы үнэтэ эхилэлгэнүүдые колхоз дотороо үүсхэдэг байха юм. Сталинай нэрэмжэтэ колхоз өөрынгөө олонһалбарита ажахые амжалтатайгаар хүгжөөнэ, тэрэнэй бүтээдэг зүйлнүүдынь жэлһээ жэлдэ ехэ болоно. Үнгэрэгшэ жэлдэ колхозой орооһото культурануудай дунда жэшээнэй ургасань 3.696 гектар талмайһаа га бүриин 24,5 центнер байгаа. Туйлагдаһан амжалтануудаа 1951 ондо үлүүлхын тула партийна организаци хадаа мүнөө колхознигуудые элсүүлэн жагсаажа байна.

Мүнөө олонхи колхозуудта партийна организацинууд байгуулагданхай. Тэдэнэр олон хүнүүдтэй туладаа, артельнэ ажахын шиидхэхы бүхы участогуудые партийна нүлөөгөөр хангаха арга боломжотой байна. Партийна эрхим организацинуудай дүй дүршэлэй һургаһан ёһоор, колхозуудгахи коммунистнуудай хүсэнүүдые тон тааруугаар хубаарилан табиха, колхозно үйлэдбэридэхи тэдэнэй авангардна үүргые үдэрһөө үдэртэ дээшэлүүлхэ, колхознигуудтай партийна организацинуудай холбоо барисаае улам үргэдхэхэ, партийнабэшэ эдэбхитэдые оролдосотойгоор ургуулха, политическэ хүдэлмэри үдэр бүри ябуулха, коммунистнуудай ба колхозно кадрнуудай марксистско-ленинскэ һуралсал эмхидхэхэ шухала. Колхозуудые томодхоһоной үндэһөөр деревнидэ болоһон шэнэ оршон байдал хадаа партийна хүдэлмэреэ бүхы хэмжээгээр эршэдхэхые, колхозуудтахи партийна эхин организацинуудай дайшалхы шадабари улам дээшэлүүлхые эринэ.

Гэхэ зуура, партиин зарим обкомууд ба райкомууд хүдөөдэхи партийна хүдэлмэридэ зохихо анхарал хандуулнагүй. Колхозно партийна организацинуудые партиин зарим райкомуудай ба обкомуудай зүгһөө хүтэлбэрилдэг практикадань ехэ дутуу дунданууд бии байһые коммунистнууд мүнөө хэдэ хэдэн областьнуудта боложо байгаа партийна тоосоото-һунгалтын суглаанууд дээрэ, районно конференцинүүд дээрэ элирүүлнэ. Жэшээлхэдэ, ВКП(б)-гэй Тюменскэ областиин Нижне-Тавдинска райком эрид хурса шүүмжэлэлдэ ороһон байна. Тус райком гол түлэб ажахын хэрэгүүдые эрхилээд, партийна хүдэлмэреэ задагайруулһан ба партийна эхин организацинуудай ажал-ябуулгые ударидаагүй байба.

Колхозно партийна организацинуудай секретарьнуудай кадрнуудые шэлэн олохо, дэбжүүлхэ ба хүмүүжүүлхэ тухай саг үргэлжын анхарал оролдолго хадаа колхозуудтахи партийна хүдэлмэриин хэмжээе дээшэлүүлхэ шухалын шухала услови мүн. ВКП(б)-гэй ЦК-гэй шиидхэбэриин үндэһөөр, колхозно партийна организацинуудай хэдэн арбаад мянган секретарьнууд мүнөө ВКП(б)-гэй обкомуудай, райкомуудай дэргэдэхи, союзна республиканuудай компартинуудай ЦК-нүүдэй дэргэдэхи курсануудта һуража байна.

Партийна эхин организацинуудай секретарьнуудые хүмүүжүүлхэ хэрэгтэхи ехэ уялгануудые партиин райкомууд даана. Секретарьнуудай семинарнууд ба зүблөө хододоо зарлалгые, тэдэнэй тоосоонуудые зүбшэн хэлсэлгэ ба заабари үгэлгые партиин райком бүхэн бэелүүлхэ ёһотой. Гэхэ зуура, олохон райкомууд энээн тухай мартадаг байна. Жэшээнь, партиин Акмолинско областиин Вишневско, Молотовско, Эркеншиликскэ ба бусад зарим райкомууд эхин организацинуудһаа таһараад, тэдэнэй ажал-ябуулгые мэдэхээ болиһон байха юм.

Колхозно таряашад болбол Ленин—Сталинай партиин хүтэлбэри доро, колхозно байгуулалтын шэнэ амжалтануудай түлөө шэн зоригтойгоор тэмсэжэ байна. Томодхогдоһонойнгоо ашаар, колхозууд хадаа урагшаа дабшахын тула мүнөө бүри бата бэхи үндэһэ һууритай болоо. Хүдөөдэхи партийна хүдэлмэриин хэмжээнэй дээшээ байха бүринь, колхозно партийна организацинуудай ажал-ябуулгадахи үүсхэлэй ба эдэбхиин ехэ байха бүринь социалистическэ газартаряалангай ба малажалай амжалтанууд улам түгэлдэр ехэ байха болоно.

Колхозно партийна организаци бүхэн түгэс бүрин ажабайдал бадаруулха, коммунистнуудай эдэбхи ба үүсхэлые хүгжөөхэ, манай Эхэ ороной хүдөө ажахын шэнэ илалтануудай түлөө тэмсэлдэ хүдөө ажахын бүхы хүдэлмэрилэгшэдые эмхидхэн жагсааха ёһотой.

(«Правдын» январиин 3-най түрүү бэшэг).

АЖАЛШАДАЙ ДЕПУТАДУУДАЙ УЛАН-УДЫН ГОРОДСКОЙ СОВЕДЭЙ НЭГЭДЭХИ СЕССИИЕ ЗАРЛАХА ТУХАЙ

...шадай депутадуудай Улан-Удын городской гүйсэдхэхэ комитет хадаа ажалшадай де...ай городской Соведэй (3-дахи зарлалай) сесси 1951 оной январиин 8-най понедельнигэй ...дэшын 8 часта, Ленинэй орденто Бурят...й оперо ба баледэй театрын байшан дотор (Ленинэй улица № 46) болохонь гэжэ городской Соведэй депутадуудта мэдээсэнэ.

АЖАЛШАДАЙ ДЕПУТАДУУДАЙ УЛАН-УДЫН ГОРОДСКОЙ СОВЕДЭЙ ГҮЙСЭДХЭХЭ КОМИТЕТ.

РСФСР-эй ба БМАССР-эй Верховно Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудта бэлэдхэл

Улан-Удын паровозно депогой комсомолецууд һунгалтанууд тухай Дүримүүдые ажалшадта тайлбарилна, Сталинска Конституци тухай, манай ороной амжалтанууд тухай ба улас хоорондын байдал тухай хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэнэ. Зураг дээрэ: депогой эрхим агитатор—комсомолец В. Холин (тэг дунданъ) коммунизмын шэнэ барилганууд тухай паровознигуудтай хөөрэлдөө үнгэргэжэ байна. М. Минеевэй фото.

Большевистскэ агитациин бүхы формонуудые хэрэглэхэ

Нютагай Соведүүдтэ һунгаһан һунгалтануудһаа хойшо Заиграйн аймагай партийна организаци һунгагшадай дунда агитационно-пропагандистска хүдэлмэри зогсоогоогүй, харин бүри эршэмтэйгээр ябуулжа байна. РСФСР-эй ба БМАССР-эй Верховно Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудта бэлэдхэлтэй дашарамдуулан олохон партийна организацинууд агитколлективүүдэйнгээ составые хаража үзөөд, тэдэндэ предприятинуудай ба колхозуудай түрүү хүнүүдһээ агитаторнуудые шэнээр нэмэжэ оруулһан байна. Мүнөө аймагай 62 агитколлективүүдтэ 1115 агитаторнууд хүдэлмэрилнэ. Тэдэнэр хадаа РСФСР-эй ба БМАССР-эй Верховно Соведүүдтэ һунгаха һунгалтанууд тухай Дүримүүдтэй һунгагшадые танилсуулжа эхилэнхэй. Хандагатайн леспромхозой агитколлективтэ 30 хүн шэнээр нэмэжэ оруулагдаһан байна. Тус агитколлективэй 120 агитаторнууд һунгагшадтаа ошожо, хэдэ дахин хөөрэлдөөнүүдые үнгэргөө. 15 «дайшалхы хуудаһанууд» гаргагдаһан, РСФСР-эй болон БМАССР-эй Верховно Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудта зорюулагдажа, ханын газетэнүүд модобэлэдхэлэй участок бүхэндэ гаргагдаһан байна.

Мүнөө 50 гаран элидхэлшэд аймагай центртэ, предприяти болон колхозуудта лекци ба элидхэлнүүдые уншахаар бэлэдхэжэ байна. Аймагай уранһайханай самодеятельностиин 12 коллективүүд һунгагшадта зорюулжа концертнэ программануудые бэлэдхэжэ эхилээ.

1951 оной январиин 5—7-ной үдэрнүүдтэ аймагай 13 кустда агитаторнуудай семинарнууд үнгэргэгдэжэ, тэдээн дээрэ «Сталинска Конституци — дэлхэй дээрэ эгээн демократическа Конституци мүн», «Дайнай хойто тээхи үедэ Советскэ Союзай туйлаһан агууехэ амжалтанууд» гэһэн темэнүүдээр лекцинүүд уншагдахань. Гадна, эдэ семинарнууд дээрэ нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудай үедэ хэгдэһэн агитационно хүдэлмэриин дүн гаргагдаха, РСФСР-эй ба БМАССР-эй Верховно Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудай үедэ ябуулагдаха агитационно хүдэлмэриин зорилгонууд тухай асуудал зүбшэн хэлсэгдэхэ байна. Семинарнууд дээрэ гол түлэб ВКП(б)-гэй айкомой хүдэлмэрилэгшэд лекцинүүд ба элидхэлнүүдые хэхэ байна.

Һүүлэй үедэ Ново-Брянска МТС-эй партийна эхин организациин агитколлектив үлэмжэ һайнаар хүдэлмэрилнэ. Энэ организациин агитаторнууд хододоо хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэдэг. «дайшалхы хуудаһануудые» табан хоног бүридэ гаргадаг юм. МТС-эй мэргэжэлтэд, агрономууд, механигууд колхознигуудай дунда научна темэнүүдээр 15 элидхэл хэһэн байна. Участково агрономууд Г. Будаев, Шигин, Вахминцев гэгшэд илангаяа эдэбхитэйгээр хүдэлмэрилнэ. Агитационно-ойлгуулламжын хүдэлмэриие трактор заһабарилгын түсэб дүүргэхэ зорилготой холбоотойгоор ябуулдаг дээрэһээнь тус МТС-эй коллектив 1950 оной декабриин 25-да трактор заһабарилха квартальна түсэбөө 115 процент, хүдөө ажахын бусад машинануудые заһабарилха түсэбөө 110 процент дүүргэһэн байна. Нүхэд Яковлев, Солдатов, Хазазаев ба Жерлов гэгшэдэй тракторна бригаданууд трактор заһабарилха жэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхэ уялга абаад, тэрэнээ амжалтатайгаар бэелүүлжэ байна.

Гэхэ зуура зарим партийна организацинууд агитационно хүдэлмэриие һулаар эмхидхэһэн байха юм. Жэшээлхэдэ, Курбын МТС-эй партийна эхин организациин (секретариинь нүхэр Макарова) агитаторнууд саарһан дээрэ тоологдожо байдаг. Тэдэнэр һунгагшадай дунда ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулнагүй.

Агитационно-ойлгууламжын хүдэлмэриин һулаар табигдаһан дээрэһээ тус МТС урдаа табигдажа байһан ажахын зорилгонуудые хангалтагүйгөөр дүүргэнэ. Жэшээлхэдэ, трактор заһабарилха квартальна түсэбынь ороймдоо 68 процент дүүргэгдэнхэй.

Мүн Молотовой, Маленковой, XVIII партсъездын нэрэмжэтэ ба «Майн 1» колхозуудай партийна организацинууд агитационно-ойлгууламжын хүдэлмэриие хангалтагүйгөөр ябуулна. Эдэ парторганизацинууд болбол ажалшадай дунда агитационно-ойлгууламжын хүдэлмэриие идейнэ үндэр хэмжээндэ ябуулхын, хүсэтэ большевистскэ агитациин бүхы формонуудые хэрэглэхын тулада шухала хэмжээнүүдые абаха ёһотой.

П. Леушин.

550 агитаторнууд хүдэлмэрилнэ

Мухаршэбэрэй аймагта һунгалтануудта бэлэдхэлэй хүдэлмэри үргэнөөр ябуулагдажа байна. РСФСР-эй ба БМАССР-эй Верховно Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудые үнгэргэхэ тухай Указуудай гаран сасуу ВКП(б)-гэй айком болбол 25 коммунистнуудые агитколлективүүдые даагшадаар баталһан байна. Аймагай партийна эхин организацинууд агитколлективүүдэйнгээ составуудта шэнэ нүхэдые нэмэжэ оруулаа. Агитаторнуудта участогууд хубаарилжа үгтэнхэй.

Аймаг дотор 550 агитаторнуудһаа бүридэһэн 39 агитколлектив хүдэлмэрилнэ. Агитколлективүүд болбол һунгагшадта тайлбари үгэхэ столнуудые эмхидхэжэ, тэндэнь агитаторнууд дежурилдаг болонхой. Лекци, элидхэл ба хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэхэ тематика, уншаха номуудай список зохёогдожо, агитпунктнуудта эльгээгдэнхэй. Мүнөө агитаторнууд өөһэдынгөө участогуудта гаража, һунгагшадые һунгалтанууд тухай Дүримүүдтэй танилсуулна. Аймаг дотор хүдэлмэрилдэг 14 нүүдэл библиотекэ ба 12 ном зөөгшэд малажалай 56 точконуудые хангана.

П. Демин,
Д. Цыренов.

Һунгуулиин хуули ойлгуулна

Закаменай аймагай Утаата-Далахайн һунгуулиин № 14 участогай дэргэдэхи агитколлектив 19 агитаторнуудһаа бүридэнэ. Тэдэнэр болбол нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудта бэлэдхэлэй ба тэрэниие үнгэргэлгын үедэ колхознигуудай дунда агитационно-ойлгууламжын хүдэлмэри үргэнөөр ябуулһан байна. Илангаяа агитаторнууд П. Дымбрылов, Д. Цыденжапов гэгшэд һайнаар хүдэлмэрилһэн байха юм.

Мүнөө Утаата-Далахайн сомоной агитколлективэй дэргэдэхи агитаторнууд РСФСР-эй ба БМАССР-эй Верховно Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудай бэлэдхэлэй үедэ һунгагшадай дунда ойлгууламжын хүдэлмэри бүри үргэнөөр ябуулжаороо. Тэдэнэр хадаа һунгалтанууд тухай Дүримүүдтэй колхознигуудые танилсуулхаһаа гадна, Сталинска Конституци тухай ба бусад темэнүүдээр хэдэн хөөрэлдөөнүүдые үнгэргөөд байна.

Б. Ванчиков.

Хүдөөгэй библиотекэдэ

РСФСР-эй ба БМАССР-эй Верховно Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудта бэлэдхэлэй үедэ Закаменай аймагай Санага тосхоной хүдөөгэй библиотекэ уншагшадай дунда агитационно-ниитын хүдэлмэри ябуулха хэрэгтэ туһална. Библиотекын уншалгын зал соо политическэ, уранһайханай ба бусад номуудай булан эмхидхэгдэнхэй.

Агитаторнууд участогуудтаа гарахынгаа урда тээ эндэ ерэжэ, хөөрэлдөөнүүдтээ бэлэдхэдэг юм. Жэшээнь, агитаторнууд Бадмаев, Мартихаев, Гармаев ба бусад үдэшэ бүхэндэ библиотекэ ерэжэ, шэнэ шэнэ газетэнүүдые, журналнуудые уншажа, тэдэнэй һонинуудые һунгагшадтаа ехэ һонирхолтойгоор хөөрэжэ үгэнэд. Б. Шойдоков.

Шэнэ уялга абана

Улан-Удын оёдолой фабрикын коллектив табан жэлэйнгээ түсэбые ба 1950 онойнгоо түсэбые дүүргээд, жэлэй түсэбһөө гадуур 300 мянган гаран түхэригэй продукци гаргаһан байна.

Инженер Ковалевой методые шадабаритайгаар хэрэглэһэн түрүү стахановецууд — мастернууд Котовщикова, Курдюкова, Вахнина гэгшэд 2—3 нормо халаан соогоо дүүргэдэг болоо.

Тус фабрикын коллектив Российска Федерациин ба Бурят-Монголой республикын Верховно Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудай хүндэлэлдэ дээшэлүүлэгдэһэн шэнэ шэнэ уялгануудые абаба. Ажалшадай захиһан хубсаһануудые оёдог цех һунгалтануудай үдэр хүрэтэр 2 һарын программа дүүргэхэбди гэһэн уялга абаһан байна.

И. Зильберг.

РСФСР-эй Верховно Советдэ һунгаха һунгуулиин Центральна комиссида

РСФСР-эй Верховно Советдэ һунгаха һунгуулиин Центральна комиссиин заседани һаяхан болобо.

Һунгуулиин Центральна комисси хадаа РСФСР-эй Верховно Советдэ һунгаха бэлэдхэлтэй холбоотой асуудалнуудые зүбшэн хэлсэһэн ба зохихо шиидхэбэринүүдые абаһан байна.

Һунгуулиин Центральна комисси РСФСР-эй Верховно Советдэ һунгаха һунгуулиин бюллетениин формые (сагаан үнгэтэй, 186Х132 мм. хэмжээтэй); депутадуудта кандидадуудые регистрацида абаха тухай һунгуулиин Окружной комиссиин протоколой формые; һунгуулиин Участково ба Окружной комиссинуудай голосованиин протоколнуудай формонуудые ба РСФСР-эй Верховно Советэй депутадаар һунгагдаһан тухай үнэмшэлгын формые тогтоогоо.

Комисси болбол һунгуулиин Центральна комиссиин тамгын хэбые, һунгуулиин Окружной болон Участково комиссинуудай тамгануудай хэбые ба һунгуулиин хайрсагай хэбые тэрэшэлэн тогтообо.

Һунгуулиин документнүүдэй бланкнуудые бэлэдхэхэ саарһаар һунгалтануудые хангаха тухай, тэрэшэлэн һунгуулиин Окружной комиссинуудтай һунгуулиин Центральна комиссиин холбоо тогтооходо, һунгуулиин Участково комиссинуудтай һунгуулиин Окружной комиссинуудай холбоо тогтоохо тухай асуудал тус заседани дээрэ харагдаба.

Һунгуулиин Центральна комисси болбол һунгуулиин Участково комиссинуудтай һунгуулиин Окружной комиссинуудай холбоо эмхидхэлгэ тухай СССР-эй хэлхеэ холбооной Министерствын нютагай органуудай хүтэлбэрилэгшэдэй элидхэлнүүдые өөһэдынгөө ойрын заседанинууд дээрэ соносохые һунгуулиин Окружной комиссинуудта һайшаан дурадхаба.

РСФСР-эй Верховно Советдэ һунгаха һунгуулиин Центральна комиссяар тогтоогдоһон һунгуулиин бюллетениин формо

РСФСР-эй Верховно Советдэ һунгаха

ҺУНГУУЛИИН БЮЛЛЕТЕНЬ

195____ оной ________________ „________"

һунгуулиин ________________ № ________ округ

Депутадта кандидадай фамили, нэрэ, обог	Депутадта кандидадаар хэн дэбжүүлээ

РСФСР-эй Верховно Советдэ һунгаха һунгуулиин ________ Окружной комиссиин түрүүлэгшэ ________

РСФСР-эй Верховно Советдэ һунгаха һунгуулиин Центральна комиссиин СОНООХОЛ

РСФСР-эй Верховно Советдэ һунгаха һунгуулиин Центральна комисси имэ адрестай гэбэл: Москва, Пушкинская ул., Дом Союзов, 8-й подъезд, 2-й этаж. Телефон: К 4-67-05.

Телеграмма эльгээхэ адрес: Москва, Центризбирком.

ВКП(б)-гэй обкомой хүдөө ажахын таһагта

Итанцын МТС-тэ партийно-политическэ хүдэлмэри ямараар ябуулагдадаг тухай

ВКП(б)-гэй обкомой хүдөө ажахын таһагта зүблөөн боложо, механизаторнуудай дунда партийно-политическэ хүдэлмэриин ямараар ябуулагдадаг тухай Итанцын МТС-эй директорые политическэ талаар орлогшо нүхэр Москаленкын тоосоото элидхэл шагнаба.

Хабар-зунай полевой хүдэлмэриин үедэ, мүн тэрэшэлэн тракторнуудай намар-үбэлэй заһабарилгын үедэшье трактористнууд, бригадирнууд ба станциин бүхы хүдэлмэрилэгшэдэй дунда партийно-политическэ хүдэлмэри һайнаар табигдаһан байна гэжэ нүхэр Москаленко хэлэнэ.

Гэбэшье тус МТС-тэ тракторна хүдэлмэриин жэлэй түсэб миил 82,3 процент дүүргэгдэһэн, условно трактор бүхэнөөр 341 гектарай орондо 319,5 гектар газар (зөөлэн хахалалгаар) элдүүрилэгдэһэн байна. Пар хахалха ба элдүүрилхэ, намарай пар хахалха мэтын шухала шухала хүдэлмэринүүдэй түсэб дүүргэгдээгүй, ургаса хуряалгын түсэбтэ даабари мүн лэ дүүргэгдээгүй байшоо.

Энэ баримтанууд юу харуулнаб гэхэдэ, политическэ хүтэлбэрилэгшэ нүхэр Москаленко хадаа тракторна хүдэлмэринүүдэй түсэбые дүүргэхэ ба колхозно полинуудай ургасые дээшэлүүлхэ гол зорилгонуудые шиидхэлгэдэ партийна организацияа, МТС-эйнгээ бүхы коллективые эмхилхэжэ шадаагүй.

МТС-эй хүтэлбэрилэгшэд болбол хүдэлмэриин бүхы түрүү, прогрессивнэ методүүдые практика дээрэ хэрэглэхые оролдоогүй. Жэшээнь, хабарай тарилгын үедэ гансал тракторист миил нэгэ үдэрэй турша соо часай графигаар хүдэлмэрилһэн, комбайнова хуряалга дээрэ мүн лэ нэгэ комбайнер гурбан үдэрэй турша соо хүдэлмэрилһэн байха юм.

Тракторнуудай намар-үбэлэй заһабарилгын эхилхэдэ, машинно-тракторна мастерскойнууд бэлэд хэгдээгүй, станогууд заһабарилагдаагүй, запасной частьнууд хэрэгтэй хэмжээгээрээ асарагдаагүй байгаа. Машинануудай заһабарилга тон ехээр хожомдожо, миил ноябриин хоёрдохи хахадта эхилэгдээ.

Тракторнууд ба прицепной машинануудай заһабарилгые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөө дэлгэрүүлхэ тухай Түнхэнэй МТС-эй коллективэй хандалга октябрь соо газетэдэ толилогдоһониинь мэдээжэ. Түнхэнэйхидэй үүсхэл республикын бүхы МТС-үүдтэ халуунзар дэмжэгдэжэ, һайн үрэ дүнгүүдые харуулаа. Жэшээнь, Жиримскэ МТС тракторнуудые заһабарилгын жэлэйнгээ түсэбые дүүргээ, Үдын, Саянтын, Түнхэнэй, Закаменай ба бусад МТС-үүд квартальна түсэбүүдээ үни хада дүүргэнхэй. Түнхэнэйхидэй уряае гансал Итанцын МТС дэмжээгүй.

Зүгөөр механизаторнуудай суглаа үнгэргөө һэм, тэдэнэр квартальна түсэбөө нютагай Советүүдтэ һунгаха һунгалтануудай үдэр — декабриин 17-до дүүргэхэ гэһэн уялга абаа һэн гэжэ нүхэр Москаленко хэлэнэ. Гэбэшье, энэ уялгань дүүргэгдээгүй. Декабриин 20 болотор тракторнуудые заһабарилгын квартальна түсэбөө МТС миил 68,7 процент дүүргэһэн ба мүнөө болотороо нэгэшье плуг заһабарилаагүй байха юм.

Имэ байдал ямар ушарһаа тохёолдооб гэхэдэ, МТС-эй хүтэлбэрилэгшэд хадаа хүдэлмэришэдэй хүсэл зоригые дэмжээгүй, хүдэлмэриинь зүбөөр эмхидхэжэ шадаагүй, ажалай үндэр бүтээсэ түйлхэ ябадал хангаагүй байна. Тиимэһээ заһабарилга дээрэ хүдэлмэрилжэ байһан 53 хүдэлмэришэдэй миил 20-нь ажалайнгаа нормые дүүргэнэ. Часовой график ба хүдэлмэриин поточно метод нэбтэрүүлхэ тухай хэлсээншье байхагүй.

Замполит нүхэр Москаленко ба партийна организациин секретарь нүхэр Попов хадаа социалистическэ мүрысөө эмхидхэлгэдэ ёһо тэдыгээр хандаһан байна. Бүхы социалистическэ договорнууд нүхэр Москаленкын стол соо хэбтэдэг, тэрээн тушаа трактористнууд мартажархиһан байха юм. Мүрысөөнэй дүн гаргагдадаггүй, харуулан ойлгуулха агитаци эмхидхэгдээгүй байха юм.

МТС-тэ 12 коммунистнуудһаа бүридэһэн партийна организаци байбашье, тон муугаар хүдэлмэрилнэ. Бүхы коммунистнуудай 4-нь сэхэ үйлэдбэри дээрэ хүдэлмэрилдэгшье һаа, авангардна үүргэ дүүргэнэгүй. Партийна суглаанууд саг соогоо үнгэргэгдэнэгүй, тэрээн дээрэ тодорхойбэшэ шиидхэбэринүүд абтана, теэд тэрэншье дүүргэгдэнэгүй, дүүргэлтынь ханшье шалганагүй. Нүхэр Москаленко бүхы хүдэлмэрииые өөрөө дүүргэхые оролдодог, үнгэрхэдөө библиотекые даагшын үүргые өөрөө даажан байна. Гэхэ зуура, партийна организациин 6 коммунистнууд партийна даабарнгүй байха юм.

Мүн партийна организаци дотор ВКП(б)-гэй гэшүүндэ хоёр кандидат бии. Эдэ кандидадууд кандидатска стажайнгаа үнгэрһэн болобошье, ВКП(б)-гэй гэшүүндэ орохын түлөө бэлэдхэнэгүй, партийна организацишье энээндэ анхаралаа хандуулнагүй.

Директорые политическэ талаар орлогшо нүхэр Москаленко ба партийна организациин секретарь нүхэр Попов хадаа профсоюзна организациин муу хүдэлмэрииые огто хайхарнагүй. Тэдэнэр болбол профсоюзна организациһаа таһаршаһан ба ядахадаа өөһэдөө членскэ түлбэриеэшье түлэнэгүй.

Мүн тэрэшэлэн комсомольско организаци парторганизациин зүгһөө ямаршье хүтэлбэри абанагүй, профсоюзна организаци шэнги мүн лэ муугаар хүдэлмэрилдэг байна.

МТС-эй хүтэлбэрилэгшэд кадрнуудта анхаралаа багаар хандуулна. Тиимэһээ МТС-эй хүдэлмэрилэгшэдэй олонхиин саг үргэлжэ һэлгэжэ байхань гайхалтай бэшэ. Һүүлшын хоёр жэлэй турша соо ахалагша агрономууд гурба дахин һэлгэгдэһэн, МТМ-е даагша, ахалагша механик, участково механик ба ажахые даагша мүн лэ һэлгэгдэһэн байха юм.

Зүблөөндэ хабаадагшад нүхэр Москаленкын хүдэлмэрииые эрид шууд шүүмжэлээд, дутуунуудаа дары усадхахые эрибэ.

Зүблөөнэй эсэстэ нүхэр Москаленко өөрынгөө алдуунуудые ойлгооб, дутуунуудаа дары усадхахаб гэжэ мэдүүлбэ.

Хүдэлмэреэ һайжаруулха хэрэгтэнь МТС-эй партийна организацида ВКП(б)-гэй Прибайкальска аймкомой туһалхань шухала.

Германиие демилитаризацилха тухай асуудалаар Гадаг[…] Хэрэгүүдэй Министрнүүдэй Совет зарлаха дурадхалтайга[…] Франциин, США-гэй ба Великобританиин Правительствонуу[…] Советскэ Правительствын эльгээһэн нотонууд

Германиие демилитаризацилха тухай Потсдамска Хэлсээе дүүргэхэ тушаа асуудал хаража үзэхын тула СССР-эй, США-гэй, Великобританиин ба Франциин Гадаадын Хэрэгүүдэй Министрнүүдэй Совет зарлахые дурадхан, Советскэ Правительство 1950 оной ноябриин 3-да Франциин, США-гэй ба Великобританиин Правительствонуудта нотонуудые эльгээгээ гэжэ хэблэлдэ мэдээсэгдэһэн байгаа.

Франциин посол г-н Шатеньо, Великобританиин хэрэгүүдээр этигэмжэтэ г-н Николлс ба США-гэй хэрэгүүдээр этигэмжэтэ г-н Барбур гэгшэд 1950 оной декабриин 22-то СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министрын Орлогшо А. А. Громыкода ерэжэ, өөһэдынгөө правительствонуудай харюугай адли удхатай нотонуудые барюулаа.

Франциин Правительствын харюугай нотын текстынь доро тунхаглагдаба.

ФРАНЦУЗСКА ПРАВИТЕЛЬСТВЫН 1950 оной ДЕКАБРИИН 22-ой НОТО

1. «Франциин посольство болбол тэрээндэ Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союзай Гадаадын Хэрэгүүдэй Министерствын энэ оной ноябриин 3-да барюулһан нотые абаһанаа баталха хүндэтэй байна. 1950 оной октябриин 22-то Прагада тунхаглагдаһан мэдүүлгын текстын хамжуулагдаһан тус ното хадаа Германиие демилитаризацилха тушаа Потсдамска Хэлсээнэй заабаринуудые дүүргэхэ тухай асуудал хаража үзэхын тула Холбоото Штадуудай, Франциин, Нэгэдэмэл Королевствын ба СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министрнүүдэй Совет зарлахые дурадхана.

2. Французска Правительствын политикань Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин Устав сооһи принципүүдые ходоо хүтэлбэри болгодог байгаа, тус принципэй ёһоор уласхоорондын проблемэнүүд эбэй хэлсээнүүдэй үндэһөөр шиидхэгдэхэ зэргэтэй. Французска Правительство энэ принциптэ үнэн байдагаа дахин баталхын тула, тус ушарые хэрэглэнэ. Энэ хараа бодол хадаа Франциин дэмжэлгэтэйгөөр Һаншаг Генеральна Ассамблейн баталан абаһан ба уласхоорондын мүнөөнэй түгшүүритэ байдалай шалтагаануудые зайсуулха зорилгоор консультацинуудые эмхидхэхэ шухала тушаа анхарал хандуулһан резолюциин удхада бүрин таараха байна. СССР тушаа ямаршье агрессивнэ һанаашалгагүй байжа, Французска Правительство болбол уласхоорондын түгшүүритэ байдалда эсэс табихые үнэн зүрхэнһөө хүсэнэ, ехэтэ хүсэгдэхэ результат түйлахын тула хүсэлэлгэнүүдээ гаргахые гамнахагүй байна, дүрбэн гүрэнүүдэй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министрнүүдтэ алинганшье зохихо үндэһэ һуури олохо арга боломжые советскэ, американска ба британска правительствонуудтай хамтадаа энэ ното соо тодорхойлогдоһон методүүдэй үндэһөөр, хаража үзэхөөр бэлэн байна.

3. Французска Правительство болбол тэрээндэ Советскэ Правительствын 1950 оной ноябриин 3-да барюулһан нотые анхаралтайгаар шэнжэжэ үзөө. Тус ното дотор тодорхойлогдоһон ёһоор хэлсээнүүдые хэхэ үндэһэнүүд өөрынгөө удха шэнжээр бодото гуримшуулга бэелүүлхэ перспектива боложо шадахагүй гэжэ тэмдэглэхэ баатай болоһоноо Французска Правительство гэмшэлтэйгээр тоолоно.

Германиие демилитаризацилха проблемэ мүнөөнэй түгшүүритэ байдалай шалтагаан болоногүй. Олон һарын туршада советскэ зоно дотор артиллери ба танкнуудые хэрэглэн сэрэгэй бэлэдхэл хэжэ байгшадһаа ондоо ямаршье германска зэбсэгтэ хүсэнүүд мүнөө үедэ байхагүй. Баруун Германиин оборонодо немецкэ сэрэгэй частьнуудай хабаадаха тухай мүнөө шэнжэгдэжэ байһанай шалтагаан юуб гэхэдэ, советскэ политика хадаа һүрэетэ жэшээнүүдые хаража байгаа ондоо гүрэнүүдые өөһэдынгөө аюулгүй байдал бэхижүүлхэ бүхы замуудые зүбшэлжэ үзэхыень баадхана. Пражска коммюнике сооһи тон буруу баталамжануудта эсэргүү байжа, Французска Правительство болбол агрессиин база болгон Баруун Германиие ашаглаха ябадал хэзээшье, ямаршье ушарта гаргахагүй гэжэ британска ба американска правительствонуудтай зүблэрэн, шиидхэһэн байна. Дээрэ дурсагдаһанай ёһоор, Зүүн Германиин дахинаа зэбсэглэгдэжэ байһан ушарһаань, советскэ зэмдэлгэдэ байдаг Германиин тэрэ хуби тушаа хэрэг мүн лэ тиимэ байна гэжэ Французска Правительство этигэжэ шадахагүй.

4. Тэрээнһээ гадна, Пражска коммюнике соо дурсагдаһан тэрэ хэбээрнь германска проблемын ондоо зүйлнүүд үнэн зүбөөр шиидхэгдэхэ гэжэ һанахын аргагүй.

Тус коммюнике соо ямаршье шэнэ юумэн гү, али конструктивна зүйл үгы, тэрэшэлэн коммюникегэй хараалһан шиидхэбэринүүдынь германска арадай олонхёор буруушаагдаһан байха юм. Пражска коммюнике хадаа бүри үниинэй дурадхалнуудые гол түлэбөөрнь абажа найруулһан байна, тэдэ дурадхалнууд германска проблемые һайнаар шиидхэлгын үндэһэ һуури боложо шадахагүй гэжэ, принзэгыгөөр шэнжэн үзэһэнэй эсэстэ, мэдэрэгдэһэн байгаа. Германиин мүнөөнэй хубааргагдаһан ябадалые болюулхын тула Французска Правительство болбол Холбоото Штадуудай ба Нэгэдэмэл Королевствын Правительствонуудтай хамтадаа, өөрынгөө талаһаа хэдэ дахин дурадхалнуудые хэһэн юм, тэдэмнай уласхоорондын хиналта доро сүлөөтэ һунгалтануудые хэжэ Германиин нэгэдэлые һэргээхэ ябадалда зохихо байна. Тус дур[…]нууд Советскэ Контрольно Ком[…] Түрүүлэгшын нэрэ дээрэ энэ [… о]ной майн 25-да ба октябриин 9-дэ Ве[…] гурбан Комиссарнуудай эльгээһэ[н] шэгүүд соо хэлэгдэнхэй. Эдэ бэш[э]тэ ямаршье харюу абгаагүй.

5. Мүнөө үеын тон түгшү[ү]шанга оршон байдалай шалтага[ан] Германиие демилитаризацилгада мүн бүхы германска проблемэдэ [ха]шэ байна. Энэ түгшүүритэ шанга [ор]шон байдал хадаа дайнэй дү[…] сагһаа хойшо Советскэ Правите[льство] эзэлжэ байгаа хараа бодолоор, т[эрэшэ]лэн тус хараа бодолтой дашарам[…] һүүлэй һаранууда тохёолдоһон хоорондын событинуудай хүг[…] гол түлэб үүдхэгдэнэ. Советскэ [Пра]вительствын дурадхаһан бага [гүрэ]нүүд соо өөһэдынгөө хэлсэ[…] хизаарлаа һаа, дүрбэн гүрэнүүд[эй пра]вительствонууд өөһэдынгөө уя[лга]дые дүүргэхэгүй байгаа. Герма[ни ба] Австри тушаа асуудалнууд [...] хэлсэгдэхэ ёһотойнь элитэ, [...] тэрэ хадаа Советскэ Союзай ба [...] гүрэнүүдэй хоорондын харилса[а] бодото дээрэнь, удаан саг соо һайжа[ру]ха, бүхы дэлхэй дээрэ тохёолдоһо[н] хоорондын түгшүүритэ шанга б[айда]л шалтагаануудые зайсуулха гол а[…]нуудта мүн лэ хамаадаха ёһотой Французска Правительство тоолон[о].

6. Дүрбэн оронуудай Гадаадын [Хэре]гүүдэй Министрнүүдэй зүблөө [...] тула алишье таладань таараха һуури олгохоор, тусхайта зүблэ[...]нүүдые өөһэдынгөө правительст[вонууд]та һанамжалан дурадхахын тула, [...] пзраграф соо заагдаһан асууда[л...] советскэ, американска ба бр[итанска] правительствонуудай делегадуудта[й хам]тадаа шэнжэлжэ үзэхэ түлөө[...] томилхоор Французска Правит[ельство] бэлэн байна. Дээрэ дурсагдаһан [прави]тельствонуудай түлөөлэгшэд Нэ[гэдэмэл] Нацануудай Организациин байда[г газ]ар Нью-Йоркдо байлсаа һаань, [...] дээрэхи зүбшэн хэлсээгэнүүдые [...] зохид условидо эхилхэ арга байгаа гэжэ һанамаар.

7. Энэ ното соо дурсагдаһан [асуу]далнууд тушаа өөрынгөө һана[мжа]дые манда мэдээсэжэ анжараа Советскэ Правительствода Фр[анцузска] Правительство һайшаан хүргэхэ [...]

Тус нотонуудта харюу болгон, [Совет]эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Мини[стр] хадаа Москвада байгаа посоль[ство]дааринь дамжуулжа адли удхатай [нотон]уудые США-гэй, Великобритани[ин ба] Франциин Правительствонуудта [эльгэ]гээ.

Франциин Правительствода [1950] оной декабриин 30-да Советскэ [Прави]тельствын эльгээһэн нотын тек[стынь доро] тунхаглагдаба.

Советскэ Правительствын 1950 оной декабриин 30-най но[то]

«Гадаадын Хэрэгүүдэй Министрнүүдэй Совет зарлаха тухай асуудалаар Советскэ Правительствын энэ оной ноябриин 3-най нотодо харюу болоһон, Франциин Правительствын декабриин 22-ой нотые абаһанаа баталаад, ССР Союзай Гадаадын Хэрэгүүдэй Министерство болбол Советскэ Правительствын даалгабаряар иигэжэ мэдүүлхэ хүндэтэй байна.

1. Советскэ Правительство хадаа Германиие демилитаризацилха тухай Потсдамска Конференциин шиидхэбэринүүдые дүүргэхэ тухай асуудал хаража үзэхын тула Франциин, Америкын Холбоото Штадуудай, Великобританиин ба СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министрнүүдэй Совет зарлаха гэжэ ноябриин 3-най ното соогоо дурадхаһан байна. Имэ дурадхал оруулхадаа, Советскэ Правительство болбол элдэб асуудалнуудаар юрэл консультацинуудые эмхидхэхэ зорилгоор дүрбэн министрнүүдэй зүблөө хэхэ шухала байһан тэдые бэшэ, харин Гадаадын Хэрэгүүдэй Министрнүүдэй тус составай Соведэй компетенцидэ хамаадаха асуудалнуудые зүбшэн хэлсэхын тула Гадаадын Хэрэгүүдэй Министрнүүдэй Совет зарлаха шухала байһаниие лэ үндэһэ болгоһон байна. Европодо үлэмжэ шухала асуудал мүн тулаадань, Германиие демилитаризацилга тухай асуудалые түбхын түрүүндэ зүбшэн хэлсэхэ шухала гэжэ Советскэ Правительство тоолоно. Германиие демилитаризацилха тухай асуудалые уласхоорондын эб найрамдал ба аюулгүй байдал хангаха хэрэгтэ тон шухала, тиигээд Европын арадуудай, түбхын түрүүндэ, гитлеровскэ агрессиһээ хохидоһон арадуудай үндэһэн интересүүдтэ хамаатайда тоолоожо үргэлжэлэн, Советскэ Правительство болбол Германи тушаа ондоошье асуудалнуудые зүбшэн хэлсэхэ тухай зүбшөөрнэ, энээмнай ноябриин 3-най ното соо найруулагдаһан Советскэ Правительствын хараа бололдо ба наймаан оронуудай Пражска Мэдүүлгэдэ таарана.

Гадаадын Хэрэгүүдэй Министрнүүдэй Соведэй сессиин зүблэхэ зүйлые бэлэдхэхын тулада Франциин, США-гэй, Великобританиин ба СССР-эй түлөөлэгшэдэй даб дээрэхи зүблөө зарлаха тухай дурадхалһаа Советскэ Правительство арсанагүй. Гадаадын Хэрэгүүдэй дүрбэн Министрнүүдэй зүблөөн дээрэ хаража үзэгдэхэ ёһотой асуудалнууд имэ даб дээрэхи зүбшэн хэлсэлгын зорилгодо хамаадахагүй байһаниинь элитэ.

Даб дээрэхи зүблөө зарлаха газар тушаа гэбэл, Советскэ Правительство хадаа тус зүблөө Нью-Йоркдо бэшэ, харин Москвада, Парижда гү, али Лондондо зарлаха гэжэ дурадхана, юундэб гэхэдэ, дурсагдаһан столицануудай нэгэндэнь тиимэ зүблөө хэбэл, тэрээндэ хабаадагша олонхидто практическа таарамжатай байхань дамжаггүй.

2. Пражска Мэдүүлгэ соо найруулагдаһан дурадхалнууд германска проблемые һайнаар шиидхэлгэдэ шухала үндэһэ һуури боложо шадахагүй гэһэн Франциин Правительствын баталамжань хуулита гайдалга үгсэнэ, юундэб гэбэл, энэ баталамжань дурсагдаһан дурадхалнуудые дүрбэн гүрэнүүдэй хаража үзэхэһөө урид хэгдэбэ. Эдэ дурадхалнууд германска арадай олонхёор буруушаагдаа гэһэн французска нотын баталамжануудынь, багаарнь абахада, баримтагүй хоохоһ ба бодото байдалда огто таарахагүй байна. Пражска зүблөөнэй дурадхалнууд германска хүн зоной, тэрэ тоодо Баруун Германиин хүн зоной үргэн олониитын дунда ехээр һайшаагдан угтагдаһые ойлгохо бэрхэтэй бэшэ.

Германска арадта еха үдхашанартай асуудалаар ёһо тадыса бэшэжэ, ниитэгерманска һунгалтануудые хэхэ тухайда Советскэ Контрольно Комиссиин Түрүүлэгшын нэрэ дээрэ Верховно Комиссарнуудай эльгээһэн бэшэгүүд тушаа Французска Правительствын ното сооһи ажаглалтануудтухай хэлэбэл, энэ асуудал дүрбэн гүрэнүүдэй правительствонуудай хоорондо нэгэнтэбэшэ зүбшэн хэлсэгдэһэн байха юм, тус асуудалаар Советскэ Союзай хараа бололынь һайн мэдээтэй.

3. Тунхаглагдаһан мэдээнүүд хэзэрһээ харахада, США-гэй, Великобританиин ба Франциин Правительствонууд Баруун Германи дотор германска регулярна арми байгуулна, баруун гурбан гүрэнүүдэй гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүд официальна мэдүүлһэн мэтэ ямар-нэгэн полицейскэ отрядуудые бэшэ, харин бүхэли дивизинүүдые бүридүүлэн байгуулна. Гэрэшэлэн США-гэй, Великобританиин ба Франциин Правительствонуудай түлөөлэгшэд хадаа бүридүүлэгдэхэ германска дивизинүүдэй тоо тухай, танкнууд ба хүндэ артиллери хүрэтэр оруулагдаһан тэдэнэй зэбсэглэл тухай, тус дивизинүүдые «нэгэдэмэл зэбсэгтэ хүсэнүүд» гэдэг[тэ] оруулха тухай Аденауэрэй правительствотай һүүлэй үедэ хэлсээ хэжэ байһаниинь мүн лэ элитэ. Эдэ хэмжээ ябуулганууд[…]аа США-гэй, Великобританиин ба Франциин, мүн Европын ондоошье гүрэнүүдэй аюулгүй байдал бэхижүүлхэ шухала тухай дурдалгаар халхатха гэһэн һэлгэнүүдынь тон үндэһэгүй, нахадааб гэхэдэ, эдэ гүрэнүүдтэ хэншье тохёолдуулаагүй, тохёолдуулжаш[…] нагүй. Зүүн Германида дахин зэбсэглэлгэ хэгдэнэ гэжэ дурда[…] руун Германиие ремилитаризаци[лха] сэбүүдээ зүбтүүлхэ гэһэн Фра[нцузска] Правительствын ното сооһи һэдэ[…]дынь бүришье үндэһэгүй байна. [...] тушаа Франциин Правительствы[н] соо хэлэгдэһэниинь бултадаа — һэа һүүл хүрэтэрөө һаналһа[…] хай, болото байдалда огто таа[раха]гүй байна. Гурбан гүрэнүүдэй прав[ительст]вонуудай имэ мэдүүлгэнүүд [...] үнлэһэ баримтагүй гэжэ Советск[э Пра]вительствын октябриин 19-най [...] соо заагдаһан байха юм.

4. Германиие демилитаризаци[л]хай асуудал дүрбэн гүрэнэй [...] хаража үзэхэ тушаа Советскэ [Прави]тельствын дурадхалые Францу[зска Пра]вительство зүбшөөрнэ гэжэ тоол[...]дэһэ баримтые Французска Пр[авитель]ствын декабриин 22-ой ното [...] Энээниие Советскэ Правительств[о] хадаа үдхашанартайда тоолоно, гэхэдэ, Германиие демилитар[изацил] ябадал баелүүлгэ США-гэй, [...] Великобританиин ба Франциин [Потс]дамска Хэлсээгээр хараалагдаһа[н...]на, мүн Европодо эб найрамдал [...] гүй байдал хангаха шухала услов[и]даа үлэнэ, германска арадай [...] национальна интересүүдтэ мүн [та]раха байна.

Гэхэ зуура США-гэй, Вели[кобрита]ниин ба Франциин Правитель[ствону]лэ Баруун Германида германс[ка регу]лярна арми дахин байгуулха ба [...] промышленностиие һэргээн б[...] тула һүүлэй үедэ элдэб хэмжэ[энүүд] абажа, эдэ асуудалнуудаар Ад[енауэрэй] правительствотай официальна хэ[лсээн]дые хэжэ байһаниинь бүхы [...] мэдээжэ, энэнь Европын ар[адуудые] мэхэлэн гэнэдхээхэ гэһэн мэдэ[...] рессивнэ бүлэг нюурнуудай эрм[…] харуулна. Франциин, США-гэй [ба Вели]кобританиин Правительствонуудай ябуулгануудынь Германиие деми[литари]зацилха шухала тушаа тус прав[ительст]вонуудай даажа абаһан уяз[…] бүрин зүришэнэ, тэрэшэлэн [Гадаа]дын Хэрэгүүдэй Министрнүүд[эй Со]ведэй хаража үзэхэ ёһотой асу[удал]дые шиидхэлгэдэ еха бэрхэшэл [...] дуулангүй байха аргагүй, хамта тус Соведые зарлаг[а...] улам хойшо татагдажал байнэ.

Имэ удхата[й] ното Великобр[итани]ба США-гэй Правительствонуудта [эльгээ]гээдэ.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Бэеэ даагаад һуралсадаг коммунистнуудта туһалха

...тын большевигүүдэй дүй ...дэрэ шалгарһан методэр ...стскэ партиин теориие ба бэеэ даагаад үзэлгэ хадаа ...дые марксизм-ленинизмдэ гол мегод болохо ёһотой» ...П(б)-гэй түүхын Хуряан... ...бэлэн гаргалгатай да... ...лан партийна пропаган... ...хэ тухай» ВКП(б)-гэй 1938 оной ноябриин 14-эй соо хэлэгдэнэ.

... ВКП(б)-гэй горкомууд ...нууд, тэдэнэй пропаганда ...иин таһагууд хадаа по... ...ули болон кружогуудай ...иие саг үргэлжэ хүтэлбэ... ...гээ хамта, марксизм-ле... ...е бэеэ даагаад шудалаг... ...дар бүриин туһаламжа ...ба тэдэнэй хүдэлмэриие шалгажа байха ёһотой.

...лаар партиин Хоринн ай... ...бажа үзэе. ВКП(б)-гэй Хо... ...ом ба аймагай партийна ...низацинууд партийна гэ... ...системэдэхи һуралсалай ...лые муубэшэ бэлэдхэлтэй... ...һан байха юм. Һуралса... ...эхиндэ олон комму... ...марксизм-ленинизмын бэеэ даагаад шудалжа байна.

...хаа ВКП(б)-гэй айком, тэ... ...опаганда ба агитациин та... ...партийна гэгаарэлэй сис... ...нэгэн шухала участок — ...м-ленинизмые бэеэ даагаад ...адай хүдэлмэриие саг хүтэлбэрилхэ ба хинан ...бадалһаа зайсашаһан ...

...даагаад һуралсадаг ком... ...удта тусгаар консуль... ...удэр бухэндэ туһаламжа ёһотой байгаа. Теэд айко... ...ганда ба агитациин та... ...шань нүхэр Дагбаев) та... ...лмэриие хүтэлбэрилнэ... ...ультантнуудтай семинар... ...олон зүблөөнүүдые үнгэргэ... ...имэ даарэһэ зарим кон... ...нууд коммунистнуудай һу... ...туһаламжа үзүүлхэһээ ..., даалгаглаһан комму... ...таа мүнөө болотор нэ... ...уулзаадүй байха юм. ...дэ, консультантнууд ну... ...ков П. Б., Борисов И. И., ...в Ж. Ж., Ринчинов П., ...П. С. гэгшэд даалгагда... ...мунистнуудтаяа мүнөө хү... ...эрэлдөөгүй байна.

..., партийна эхин организа... ...й зарим секретарьнууд ...антнуудта найдажархёод, ...м-ленинизмын теориие ба бэеэ даагаад шудалагша... ...лмэриие саг үргэлжэ хэрэгтэ анхиралаа хан...үй.

...эе марксизм-ленинизмые ...аад шудалдаг олон ком... ...уд бодото туһаламжа ..., зарим коммунистнуу... ...ейно-политическа хэмжээ... ...үүлхын түлөө хүсэд һай... ...лдодоггүй байна.

...хада. Молотовой нэрэм... ...одхогдоһон колхозой пар... ...ин организациин комму... ...нүхэд А. Б. Баянов ба Вандакурова гэгшэд «ВКП(б)-гэй түүхын Хуряангы курсые» бэеэ даагаад шудалдаг гэжэ тоологдоно. Тэдэнэр хадаа ВКП(б)-гэй түүхые бэеэ даагаад шудалха хэдышье хүсэлэнтэй байбашье, хэдэ хэдэн ойлгогдоогүй асуудалнуудтай дайралдаад, һуралсалаа саашадань үргэлжэлүүлхэеэ болиһон байха юм. Тинхэдэ консультант нүхэр Михайлов тэдэнэртэй нэгэшье консультаци үнгэргөөгүй.

Мүн ВКП(б)-гэй түүхые бэеэ даагаад шудалхаяа хүсэһэн Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой парторганизациин коммунист нүхэр Шойбонова мүнөө хүрэтэр «ВКП(б)-гэй түүхын Хуряангы курсые» нээжэ хараагүй байһаар.

МГБ-гэй парторганизацида марксизм-ленинизмын теориие бэеэ даагаад шудалдаг 5 коммунистнуудай нэгэниинь ла марксизм-ленинизмын классигуудай зохёолнуудые саг үргэлжэ шудална. Тэрэ хадаа коммунист нүхэр Тарбаев болоно.

Гэхэ зуура, коммунист нүхэр Кашеев тухай нэгэ хэды үгэ хэлэмээр байна. Тэрэ хадаа «Би «ВКП(б)-гэй түүхын Хуряангы курсые» шудалжа дүүргээб» гэжэ ехэ бардамаар хэлээ һэн. Тинхэдэнь ВКП(б)-гэй түүхэһээ «Россида крепостной эрхые юундэ болюулааб?», Петербургска «Хүдэлмэришэн ангиин сүлөөлэлгын түлөө тэмсэлэй союз» тухай асуудалнуудые нүхэр Кашеевһээ һурахада, тэдээндэ харюусажа огто шадахагүй байшоо. Гадна нүхэр Кашеев географическа карта муу мэдэнэ.

ВКП(б)-гэй Хоринн айкомой партийна кабинет пропагандистска кадрнуудта, консультантнуудта, ВКП(б)-гэй теориие ба түүхые бэеэ даагаад шудалагшадта саг үргэлжын туһаламжа үзүүлнэгүй. Парткабинет соонь консультантнууд дежуриллаггүй, һайшаан дурадхаһан литературын список табигдаагүй байһаар.

Партийна гэгээрэлэй системэдэхи һуралсалай жэлэй эхилһэнһээ хойшо тэндэ Ленинэй «Юу хэхэб?» гэжэ зохёолоор ганса лекци үнгэргэгдэһэн байха юм.

Эдэ бүгэдэ баримтанууд, хадаа марксизм-ленинизмые бэеэ даагаад шудалалгада тус айкомой пропаганда ба агитациин таһагай анхаралаа тон һулаар хандуулдаг байһые гэршэлнэ.

Марксизм-ленинизмые бэеэ даагаад шудалагшадай хүдэлмэриие эрид һайжаруулхын тула консультантнуудай хүдэлмэриие зүбөөр эмхидхэжэ, тэдээндэ зорюулагдаһан семинарнууд болон зүблөөнүүдые үнгэргэжэ байха хэрэгтэй.

Партийна кабинет болбол марксизм-ленинизмые бэеэ даагаад шудалагшадта туһаламжа болгон лекцинүүдые, консультацинуудые хододоо үнгэргэжэ байха ёһотой.

Айкомой пропаганда ба агитациин таһаг ВКП(б)-гэй түүхые ба теориие бэеэ даагаад шудалагшадай хүдэлмэриие хододоо хүтэлбэрилжэ, партийна һуралсалые идейно-теоретическэ үндэр хэмжээндэ ябуулха зорилготой.

Б. Баймин.

Заиграйн аймагай Ново-Брянска сельсоведэй Тельманай нэрэмжэтэ колхозой фермын эрхим һаалишад Н. Е. Шурыгина, З. С. Шитина гэгшэд үнеэн бухаһаа тугалнуудые абажа, бүрин бүтэнөөр түлжүүлһэн ба һаамхай үнеэн бүриһөө 1120 литр һү һааһан байна.
Зураг дээрэ: (зүүн гарһаа) һаалишад Н. Е. Шурыгина, З. С. Шитина.
Д. Носовой фото.

Малай үбэлжэлгын дутагдалнуудые дары усадхаха

Мухаршэбэрэй аймагай түрүү колхозуудай малшад малай үбэлжэлгые эрхимээр үнгэргэхын түлөө хамаг хүсэ шадалаа гаргана. Суулгын сомоной Молотовой нэрэмжэтэ колхозой эбэртэ бодо малай гүүртые даагша Митып Дашипылов Закаменай малшадай уряалаар бүхэреспубликанска социалистическэ мүрысөөндэ оролсоод, малайнгаа үбэлжэлгые эрхимээр үнгэргэжэ байна. Нүхэр Дашипылов 172 толгой залуу бодо малнуудые адуулха зуураа, үбэлэй бэлшээриие зүбөөр хэрэглэжэ, малаа тураангүй ондо оруулжа байна.

Тэрэшэлэн Сутайн сомоной Молотовой нэрэмжэтэ колхозой хонинной гүүртые даагша Чимит Шагдуров, Дарижап Раднаева эхэнэртээ колхозой центрһээ холын отарада хүдэлмэриллдэг юм. Тиин 500 гаран хонин һүрэгүүдээ Шагдуров үбгэн эрхимээр харууһална. Нүхэр Шагдуров хонидойнгоо байра хорёонуудые өөрөө заһабарилһан байха юм. Иимэ жэшээнүүд аймаг дотор үсөөн бэшэ.

Гэбэшье, энэ жэлэй саһа ехатэй хүйтэн үбэлэй онсо илгаае мэдэлэггүй, «хуушанайхяараал» малнуудаа үбэлжүүлхэ гэһэн буруу бодолтой хүнүүд Мухаршэбэртэ үсөөн бэшэ. Нэн түрүүн Сутайн сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо иимэ ушарнууд үзэгдэнэ. Колхозой МТФ-е даагша Будажап Цыдыпов малай үбэлжэлгые ёһотойгоор хүтэлбэрилхын орондо, ходоо колхозой правленидэ хэрүүлхэжэ ябадаг юм. Тус колхозой эбэртэ бодо малай тамир шатал муудажа, туража эхилээ. Илангаяа һүүлэй хэдэн хоногууд соо һаамхай үнеэдһээ амяраа харууһалагдадаг 11 бухануудай хүшэн хэлэшэгүй муудаа. Мүн бурунуудые муугаар харууһалагдана. Бүлеэн уһаар тэдэниие уһалалга заримдаа эмхидхэгдэдэгүй байха юм. Мүн тэрэшэлэн тус колхозой хүдэлмэриин моридой харууһан тон муу. Һалхи шуурганай үедэ моридой байха мүртэй һайн халхабша сарайшьегүй, моридынь газаа, заримдаа хооһоор хаалгатай байдаг. Жэшээлхэдэ, декабриин 16-най, 22-ой һүнинүүдтэ тус колхозой хүдэлмэриин морид тэжээл эдингүй, хооһоор хоноо. Юуб гэхэдэ, колхозой бригадир Гомбо Дараев, моридой фермые даагша Дондок Цыбенов гэгшэд саг соонь үбһэ асаржа хангаагүй.

Сагаан-Шулуутайн сомоной Ленинэй, Сутайн сомоной Сталинай, Молотовой, Суулгын сомоной Сталинай, Зандинай сомоной «Комсомол» колхозуудта малай бэлшээри ба уһалуури муугаар эмхидхэгдэнхэй. Сагаан-Шулуутайн сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой эбэртэ бодо мал саг соогоо уһалагдадаггүй байха юм. Энэ колхозой малай уһалууриин соолгонууд сэбэрлэгдэдэггүй байна. Тинхэдэ тус колхозой МТФ-е даагша нүхэр Б. Цыбиков малайнгаа бэлшээри ба уһалуури тухай анхаралаа хандуулдаггүй. Үнгэрхэдөө тэдэнэй уһалдаг ба бэлшэдэг газарые мэдэхэгүй байшоо. Мүн эдэ колхозуудта зоотехническэ һуралсал муугаар эмхидхэгдэнхэй.

Аймагай зоотехническэ ба ветеринарна мэргэжэлтэд зарим нэгэндээ колхозуудта гарахадаашье малай эдеэлүүлгын рацион тухай, малай бэлшээри ба уһалуури тухай малшадтай хөөрэлдөө үнгэргэдэггүй байна. Октябрьска сельсоведэй ветучастогые даагша М. Шелгачёва өөрынгөө үүргые тон муугаар дүүргэнэ.

Аймагай 10 гаран колхозууд 1950 оной мал үсхэбэрилхэ гүрэнэй түсэб бүхы түрэлэй малаар дүүргэжэ шадаагүй. Мүн адуу малай хорохо ябадал нилээдгүй олоор үзэгдэдэг болонхой. Жэшээлхэдэ, Никольскын сельсоведэй Ленинэй, Хонхолойн сельсоведэй «Искра», Суулгын сомоной Ленинэй, Молотовой нэрэмжэтэ колхозуудта хони ямаадай ба үхэр буруунуудай олооро гарзалха ябадалнууд үзэгдэнэ.

Аймагай хүдөө ажахын таһагые даагша нүхэр Шигин, ахалагша зоотехник нүхэр Дамбаев гэгшэд малай үбэлжэлгын дутуунуудые дары усадхажа, малаа һайнаар үбэлжүүлхын түлөө хэмжээ абаха ёһотой.

Б. Дымбрылов,
«Б.-М. Үнэнэй» корреспондент.

Малаа тураахагүй

Зэдын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо малай үбэлжэлгэ муугаар үнгэргэгдэжэ байна. Хүшэ тамираа муудажа, туража эхилһэн малнуудай тоо үдэр бүри олошорно. 1950 оной ноябрь, декабрь һаранууд соо 2 морин, 8 үхэр ба 60 хони ямаад туража муудаһан дээрэһээ үхөө. Энэ хадаа харууһанай мууһаа, малай үбэлжэлгые муугаар эмхидхэһэнһээ болоо.

Колхозой правлени ниитын малажалые хангалтагүйгөөр хүтэлбэрилнэ. Правлени болбол малажалда дүршэл ехэтэй хүнүүдые табинагүй. Малажалай точконуудта үбһэ тэжээл хаһа саг соогоо шэрэгдээгүй, зарим гүүртэнүүд уһалууригүй байха юм. Малшадай байра байдалыень һайжаруулхын тулада анхарал хандуулагданагүй.

Колхозой центр шадар үбэлжэжэ байһан 2—3 отаранууды харабал, малай үбэлжэлгын хангалтагүйгөөр үнгэргэгдэжэ байһаниинь элитэ болоно. Колхозник Дамбаев эхэнэртээ хамта 800 толгой хонидой отара харууһалжа, үбэлжүүлжэ байна. Энэ олон хонидые харууһалхын тула колхозой правлени миил хоёрхон хүнүүдые табиһан байгаа. Бууса шадарынь уһалууригүй дээрэһээ эдэнэр мүльһэ, саһа хайлуулжа зарим хонидоо уһална. Нэмэлтэ тэжээл болгожо үгтэһэн тарянай отход буйлуулагданагүй. Тиихэдэ Тангерен гэжэ нютагтахи гүүртэдэ (даагшань нүхэр Генценова) 148 мал бии Эдэ малнуудые харууһалхыень колхозой правлени миил хоёр малшаниие табиһан байна. Теэд эдэниие харууһалжа хүшэ хүрэнэгүй. Тимэһээ энэ гүүртын олонхи малнуудынь мүнөө туража эхилээ. Һүүлшын үедэ энэ колхозой 700 гаран толгой мал тураһан байна.

Тус колхоз үбһэ тэжээлээр ехэ дутагдалтай байбашье, эрхим шанартай тэжээл болохо зелёнко хүсэд хуряажа абангүй, саһанда даруулһан байха юм. Жэшээнь, Зүүн полевой гэжэ нютагта 20 гектар зелёнко хадагдангүй, саһанда даруулһан байгаа. Теэд энээниие суглуулжа абаха хэмжээн мүнөөшье хүрэтэр абтаагүй. Мүн хорёологдоогүй һүринүүдынь малда эдигдэжэ байна. Колхозой правлениин түрүүлэгшэ нүхэр Домбоев малай үбэлжэлгые һайжаруулха талаар эрид хэмжээнүүдые абахын орондо, харин энээндэ зооветеринарна хүдэлмэрилэгшэд гэмтэй гэжэ бэеэ үмөөрөөд лэ һанаа амархан ябажа байдаг.

Аймагай партийна, советскэ ба хүдөө ажахын органууд энэ колхозой малай үбэлжэлгын ябасада эрид хубилалта хэхэ ябадалые ойрын үдэрнүүдтэ хангаха ёһотой.

Д. Чимытов.

БИЧУРЫН АЙМАГТА

ГҮРЭНЭЙ ГЭДХЭМЖЭ

Аймагай олон хүүгэдтэй ба ганса бэе эхэнүүдтэ 1950 он соо 940 гаран мянган түхэриг гүрэнэй тэдхэмжэ түлэгдөө. 1500 эхэнэрнүүд тиимэ тэдхэмжэ абаһан байна.

ИЛЬИЧЫН ЛАМПОЧКАНУУД

Харланай сомоной Кировэй нэрэмжэтэ томодхогдоһон колхоздо электростанци баригдажа, һаяхан ашаглалгада оруулагдаа. Ильичын лампочканууд колхозникуудай гэрнүүдтэ, правлениин ба һургуулиин байшангуудта, малай фермэнүүд дээр ялараа. Пилорама ба тээрмэ энэ станциһаа хүдэлгэгдэхэ юм.

АЖАЛЫЕ МЕХАНИЗАЦИЛГА

Маргентуйска сельсоведэй Сталинай нэрэмжэтэ колхоз һаяхан локомобиль тодхоод, тэрэнэйнгээ хүсөөр тарягаа татадаг ба модо хюрөөдэдэг болобо.

ШЭНЭ МАСТЕРСКОЙ

Окино-Ключевской МТС-тэ машина тракторнуудые заһабарилха шэнэхэн түхеэрэгдэһэн мастерскойн барилга һаяхан дүүргэгдээ. Энэ МТМ да бүхы станогуудые хүдэлгэхэ хүсэтэй динамо тодхогдобо.

КАНИКУЛАЙ ҮЕДЭ

Үбэлэй каникулай үедэ аймагай һургуулинуудта советскэ уран зохёолшодой уран зохёолнуудаар уншагшадай конференцинүүд, БГТО ба ГТО-гэй значогуудта үбэлэй нормонуудые үгэхэ саныя мүрысөөнүүд ба шатарай турнирнууд боложо байна. Бичурын, Бага-Куналейн дунда һургуулинуудта ба Окино-Ключевскойн долоонжэлэй һургуулида катогууд болон мүльһэн добонууд түхеэрэгдэбэ. Зарим һургуулинуудта мэргэн буудалгаар, гимнастикаар мүрысөөнүүд эхилээ, мүн ород дуунуудай вечернүүдые үнгэргэхэ бэлэдхэл хэгдэжэ, комнатонууд түхеэрэгдэһэн байна.

Мүнөө һургуулинуудай библиотекэнүүдтэ 4 мянган хэһэг уран һайханай литература абтанхай.

АН ҮСХЭБЭРИЛГЭ

Ангай ажахы аймаг дотор хүгжэжэ байна. Мүнөө жэлдэ туулайнуудые үсхэбэрилхэ түсэб 1,5 дахин үлүүлэн дүүргэгдөө. Сталинай ба Крупскаягай нэрэмжэтэ колхозууд хара үнэгэ үсхэбэрилхэ түсэбүүдээ үлүүлэн дүүргэһэн байна.

А. Шулунов.

Хэзээ хүдэлмэрилхэ электростанциб?

Ахын аймагай центртэхи электростанци үни сагай хүдэлмэрилхэеэ болишонхой. Аймсоведэй коммунально-ажахын таһаг электростанцияа заһабарилуулжа, эмхи зургаанудай ба ажалшадай гэртэ электрын гэл нособхо гэжэ огто оролдодоггүй юм. Хэзээ электростанцимнай хүдэлмэрилхэб гэжэ тус таһагай хүтэлбэрилэгшэдһээ асуухаар саг үнинэй болонхой.

Д. Дугаров.

Электрификацийн ленинско-сталинска түсэбэй гайхамшагта илалта

...скэ гүрэнэй тогтоогдоһоор ...н һаранuудта агууехэ ...р В. И. Ленин ба И. В. ...р зохёогдоһон, манай Эхэ ...социалистическээр шэнэд... ...гаха гэһэн асари ехэ прог... ...соо электрификациин хэ... ...ээн анхарал табигдаһан ...

... Сталин хадаа манай орон ...лизмын илалтын эшэ үн... ...мгагтал электрификацида һэн. 1920 оной фев... В. И. Ленинэй дурадхалаар электрификацилхын ту... ...рэнэй комисси (ГОЭЛРО) ...гдаа һэн. Тэрэ хадаа Сове... ...лууу республикые элек... ...илха тухай гүүхэтэ түсэб ... юм. 1920 оной декабрьда ...эһэн Советүүдэй VIII Бү... ...ска съезд дээрэ ГОЭЛРО... ...б баталагдаа һэн. Съездын ...аа Владимир Ильичын хэ... ...гүүхэтэ үгэнүүд бүхы орон ...ханхинан зэдэлээ:

...е электрификацилгын — Ленин хэлээ һэн, — Гү... ...комиссиин хүдэлмэриин ...үүд болохо энэ том урдам... ...а, энэнь таанарта үглөө... ...али мүнөөдэр тараагдаха. ...е энэ томһоо сошордохо ...а гэжэ найданаб Энэ то... ...о удхашанартайе түбэггүй... ...гүүлхэ бэзээб гэжэ һананаб. ...анахада энэмнай — пар... ...доохи программа болоно... ...ороной электрификацилаг... ...байхада, промышленность, ...ахы ба транспортын, мү... ...үндэ промышленностиин ...скэ базада оруулагдаад лэ байхада, бидэнэр бүрин илахабди» (В. И. Ленин. Зохёолнууд, 4-хи хэблэл, том XXXI, нюур 482 ба 484).

Ленинэй энэ хэлэһые саашадань хүгжөөн, 1928 ондо нүхэр Сталин иигэжэ заагаа һэн: «Коммунизм тээшэ шууд дабшахын тула советскэ засаг гансаараа дутамаг байна, коммунизм тээшэ шууд дабшахын тулада Советскэ засаг хадаа ороноо электрификацилха, тиин бүхы арадай ажахые томо үйлэдбэри болгохо ёһотой» (И. В. Сталин. Зохёолнууд, том 11, 311-хи нюур). Социалистическэ электрификацилгын ленинско-сталинска принцип хадаа ГОЭЛРО-гэй түсэбэй үндэһэ һууринь боложо үгөө һэн. Энэ түсэбэй гол хараа шугамынь ажалай бүтээсые эрид дээшэлүүлгэ байгаа. Иимэ тула энэ дээшэлэлтын хүсэ ехэтэ зэбсэгынь болгогдон арадай ажахын бүхы һалбаринуудые электрификацилга хараалагдаа һэн.

ГОЭЛРО-гэй түсэбөөр 10—15 жэлэй болзор соо 1 миллион 500 мянган киловатт ниитэ хүсэтэй 30 электростанцинуудые бариха, 1913 онтой сасуулхада хүндэ промышленностиин продукциие 1,8—2 дахин ехэдхэхэ гэжэ хараалагдаа һэн. Тиимэ байхалаараа, энэ түсэб хадаа гансал электробарилгын программа бэшэ, харин бүхы арадай ажахые һэргээн бодхоохын ба хүгжөөхын түрүүшын единэ гүрэнэй түсэб байгаа.

«...Ленин хадаа электрификацилгые, — гэжэ нүхэр Сталин заагаа һэн, — электростанцинуудые тусгаарлан барилгаар ойлгоно бэшэ, харин шата дамжуулан «оронойнгоо бүхы ажахые, тэрэ тоодо мүн баһа газартаряалангые электрификацилгын хэрэгтэй заатагүй сэхээр гү, али сэхэ бэшээршье холбоотой шэнэ техническэ базада, мүнөөнэй томо үйлэдбэриин техническэ базада оруулалга гэжэ ойлгоно» (И. В. Сталин. Зохёолнууд, т. 11, 254-хи нюур).

ГОЭЛРО-гэй түсэбые улам тодорхойлон, тэрэниие дайсадһаа аршалан, саг үргэлжэ хүгжөөһэн ба тэрэнэй научна үндэһэ һуурииень баяжуулһан, энэ түсэбые богонихон болзор соо бэелүүлхэ талаар асари ехэ хүдэлмэринүүдые эмхидхэһэн алдар габьяа нүхэр Сталинда хабаадана. И. В. Сталин хадаа манай Эхэ оронные электрификацилгын түлөө тэмсэлые бүхыдэнь хүтэлбэрилэгшэ ба зоригжуулагшань мүн.

Волховско, Днепровско, Свирьскэ ба бусад гидроузелнуудые барилгашад сталинска анхаралые ба бодото туһаламжые хододоо абадаг һэн.

СССР-эй арадай ажахые электрификацилга үзэгдөө дуулдаагүй түргэн темпээр дэлгэрээ. 1925 ондо нүхэр Сталин иигэжэ заагаа һэн: «1921 ондо ГОЭЛРО-гэй түсэбэй ёһоор 10—15 жэлэй турша соо 1.500 мянган киловатт хүсэтэй 30 электростанци барихаар хараалагдаа һэн... 1932 он багта (хараалагдаһан тон дутын болзор) СССР-ые электрификацилгын түсэб бэелүүлэгдэхэ» (И. В. Сталин. Зохёолнууд, том 7, нюур 308—309).

Вождиин үгэнүүд гайхамшагта мэргэнээр бэелүүлэгдээ. Электрификацилгын түсэб гол показательнуудаараа 1931 ондо дүүргэгдээ һэн. Хараалагдаһан саада болзортонь, үгышье һаа баталагдаһаар 15 жэл болоһон хойнонь ГОЭЛРО-гэй түсэб гурба дахин үлүүлэн дүүргэгдээ һэн.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай урдахана 1940 ондо СССР-эй электростанцинууд 1913 оной хаанта Россин электростанцинуудһаа 25 дахин ехэ электроэнерги үгэжэ байгаа.

Манай энергетикэдэ дайн сэрэгэй тон ехэ хохидол гарза ушаруулбашье, богонихон болзор соо советскэ хүнүүд һандаргагдаһан электростанцинуудые һэргээн бодхоохоһоо гадна, арадай ажахын энэ һалбарида шэнэ ехэ дэбжэлтэ туйлаһан байна. 1950 ондо электроэнерги үйлэдбэрилгэ дайнай урда тээхитэй сасуулбал, 87 процентээр дээшэлээ, харин табанжэлэй түсэбөөр энэ жэлдэ дайнай урда тээхиһээ 70 процентээр ехэдхэлгэ хараалагдаһан байгаа.

1950 ондо ГОЭЛРО-гэй түсэб 15 дахин үлүүлэн дүүргэгдээ. Электроэнерги үйлэдбэрилхэ темпээрээ СССР болбол дэлхэй дээрэ түрүү һуури эзэлнэ.

Манай арадай ажахын гайхамшагта амжалтанууд хадаа байгаалиие шэнэдхэн хубилгаха сталинска асари ехэ түсэбые бэелүүлхэ найдабаритай үндэһэ һуури байгуулаа. Дэлхэй дээрэ эгээн ехэ гидроузелнуудые Волга, Днепр ба Аму-Дарья дээрэ бариха тухай СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй һаяхан тогтоогдоһон тогтоол угаа ехэ удхашанартай байна. Тэдэ барилганууд хадаа коммунизм байгуулгын ленинско-сталинска программа бэелүүлхэ тэмсэлдэ онсо удхатай шатань боложо ороно.

Шэнэ гидроэлектростанцинуудай ниитэ хүсэнь 4 миллионһоо үлүү киловатт хүрэхэ байна. Ганса энэнь ГОЭЛРО-гэй түсэбөөр 10—15 жэлэй болзорто хараалагдаһан хүсэнһөө гурба дахин шахуу ехэ болоно.

Иимэ хүсэнь Урда Америкын бүхы гидроэлектростанцинуудһаа дүрбэ дахин ехэ, хэдэн арбаад жэлнүүдтэ бодхоогдоһон США-гэй 30 томо гидроэлектростанцинуудтай тэнсүү хүсэтэй байна. Шэнэ асари ехэ электростанцинууд жэл соогоо 22 миллиард киловатт электроэнерги үгэхэ — энэнь Англиин бүхы гидроэлектростанцинуудай үгэдэгһөө 18 дахин ехэ хүсэтэй, революциин урда тээхи Россин бүхы электростанцинуудай үгэдэгһөө 12 дахин ехэ хүсэтэй байха.

Эды шэнээн хэмжээнэй электроэнергиин онсо удхашанарыень элеэр харахын түлөө нэгэ хэды жэшээнүүдые хараябди. Нэгэ киловатт—час электроэнергиин хүсөөр 50 килограмм металлическа зүйлнүүдые хэжэ болохо гү, али 88 килограмм хилээмэ-булочна зүйлнүүдые барижа болохо, үгышье һаа 42 килограмм сахар шанажа гү, али ехэ кинокартиные 4 дахин харуулжа болохо байна.

Куйбышевска ба Сталинградска гидроэлектростанцинууд дэлхэй дээрэ эгээн ехэнүүдынь болохо юм. Волга, Днепр ба Аму-Дарья дээрэхи гидроэлектростанцинууд гүрэндөө жэл соогоо 50 млн. тонн түлишэ арбилха юм, үгышье һаа тэрэ түлишые шэрэхын тула түмэрзамай 50 мянган составууд хэрэглэгдэнэ.

Шэнэ ехэ гидростанцинууд 26 миллион гектар шахуу газарые уһалха ба уһажуулха хэрэгтэ туһалха юм Энэ талмай дээрэнь 70 миллион хүн зониие тэжээжэ болохо хэмжээтэй хүдөө ажахын продуктнууд үйлэдбэрилэгдэхэ юм. Манай Эхэ орон хүдөө ажахын продуктнуудые гаргалгаар дэлхэй дээрэ эгээн ехэ центр болохо байна.

Энэ шэнэ гидроэлектростанцинуудые ашаглалгада оруулалгатай хамта манай орон химда сэнтэй угаа ехэ хэмжээнэй электроэнерги абаха, тиимэһээ ажахын али бүхы һалбаринуудые электрификацилха талаар дэлхэйн бүхы гүрэнүүдые ахижа гараха юм.

Сталинска эпохын шэнэ гигантнуудые барилга хадаа коммунизмын ажалай бүтээсые үзэгдөө дуулдаагүй ехээр дээшэлүүлхэ юм. Эгээл иимэһээнь манай хизааргүй үргэн Эхэ ороной бүхы дайдаар советскэ хүнүүд мүнөө саг үеын асари ехэ гидротехническэ барилгануудые саг болзортонь бодхоохын түлөө патриотическа эрмэлзэлгээр зоригжонхой.

Советскэ патриодууд, электрификациин түрүүшын галнуудые Ленинтэй хамта нособһон агууехэ Сталинда үнэн сэдьхэлэй баяр баясхалан хүргэнэ.

«Коммунизм гээшэ советскэ засаг ба бүхы ороноо электрификацилга мүн» гэһэн Владимир Ильичын агууехэ захяанууды манай ороной ажалшан арад нүхэр И. В. Сталинай хүтэлбэри доро амжал татайгаар бэелүүлнэ.

Академик А. Винтер.

Германска демократическа республикын правительствын хандалга

БЕРЛИН, январиин 2. (ТАСС). АДН агентствын дамжуулhанай ёhоор, Германска демократическа республикын правительство президент Вильгельм Пикын 75 наhа гүйсэhэнтэй дашарамдуулан иимэ хандалга толилбо:

«Германиин эрэшүүл ба эхэнэрнүүд! Немецкэ залуушуул! Германска демократическа республикын гражданиинууд!

Январиин 3-да Германска демократическа республикын президент Вильгельм Пик 75 наhатай болохонь.

Эб найрамдалда дуратай бүхы немецүүд, немецкэ демокрадууд ба патриодууд эб найрамдалай, нэгэдэлэй, демократиин ба национальна бэеэ даанхай байдалай түлөө манай арадай тэмсэлые өөрынгөө бүхы ажабайдалаар харуулhан хүниие хүндэлжэ, инаг дуратайгаар амаршална.

Вильгельм Пик немецкэ хүдэлмэришэн ангиhаа түрэжэ гараhан байна. Марксын ба Энгельсын, Ленинэй ба Сталинай үнэн шаби байжа, 55 жэлэй турша дотор профсоюзна ба хүдэлмэришэнэй политическэ хүдэлөөнэй зэргэнүүдтэ тэрэнэй хэлбэришэгүйгөөр ябуулhан тэмсэлынь хүдэлмэришэн ангиин ба бүхы немецкэ арадай аша туhада хэhэн үрэжэлтэ ажал-ябуулгынь амжалтые хангаhан байна, хүдэлмэришэн ангиин хүбүүнээр толгойлогдоhон ябадалынь Германска демократическа республикада нэрэ хүндэ болоно. Олон миллион эрэшүүл ба эхэнэрнүүд антифашистско-демократическа блок соо, демократическа Германиин национальна фронтын зэргэдэ жагсажа, мүнөөдэр энэ хүниие угаа ехэ этигэлтэйгээр тойрон нэгэдэбэ. Гитлеровскэ фашизмын харанхы сагта эсэргүүсэн тэмсэгшэдэй, антифашистска хүдэлөөнэй зэргэдэ эсэшэ сусашагүйгөөр ба эрэлхэг зоригтойгоор тэмсэжэ байhан президенттэй байгаа ябадалынь Германска демократическа республикада нэрэ хүндэ болоно.

Немецкэ хүдэлмэришэн ангиин нэгэдэл байгуулха хэрэгтэ хүтэлбэрилхы ехэ үүргые президентын бэелүүлhэниинь Германска демократическа республикада нэрэ хүндэ болоно, энэ нэгэдэл хадаа манай эсэгэ ороной Зүүн зүгтэ антифашистско-демократическа гуримай hуури табиха арга олгоhон байна.

Арадай гүн гүнзэгы этигэл найдабариие оложо абаhан Саг зүүрын палата хадаа 1949 оной октябриин 11-дэ Вильгельм Пикые Германска демократическа республикын президентээр нэгэн hаналаар hунгаба. Манай президент арадай ба немецкэ нацын интересүүдые хаа хаанагүй амжалтатайгаар ба эсэшэ сусашагүйгөөр хамгаална. Фашизмhаа Германиие илалтата Советскэ Армиин сүлөөлhэн үеhөө эхилээд, Вильгельм Пик арадуудай хоорондохи хани барисаае, илангаяа германо-советскэ хани барисаае бэхижүүлхэ хэрэгтэ бүхы хүсэеэ үгэжэ байна.

Мүнөөдэр, манай президент Вильгельм Пикын 75 наhа гүйсэhэн үдэртэ, эб найрамдалда дуратай бүхы немецүүд олон олон жэлнүүдтэ элүүр мэндэ ябахыень, ба үрэжэлтэйгөөр ажаллахыень манай президентдэ хүсэнэ. Вильгельм Пиктэй хамтадаа тэдэнэр болбол эб найрамдалай түлөө ба единэ, бэеэ даанхай, демократическа, эб найрамдалда дуратай Германиин түлөө эдэбхитэйгээр тэмсэжэ үргэлжэлхэбди гэжэ баяртайгаар үгэеэ үгэнэ.

Германска демократическа республикын правительство».

Советскэ правительственна делегаци Берлин ерэбэ

БЕРЛИН, январиин 2. (ТАСС). Германска демократическа республикын президент Вильгельм Пикын түрэhөөр 75 наhа гүйсэhэн ойн hайндэртэ хабаадахын тула СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй гэшүүн ба ВКП(б)-гэй ЦК-гэй Оргбюрогой гэшүүн В. В. Кузнецов түрүүтэй советскэ правительственна делегаци Берлин ерэбэ. Делегациин составта—ВКП(б)-гэй ЦК-гэй гэшүүн П. Н. Поспелов ба СССР-hээ Германска демократическа республикада байгаа дипломатическа миссиин толгойлогшо Г. М. Пушкин оролсоно.

Германска демократическа республикын премьер-министр Отто Гротеволь, премьер-министрын орлогшо Вальтер Ульбрихт ба Генрих Рау, министр Р. Хвалек, Арадай палатын президиумэй гэшүүн Эрнст Гольденбаум, Германска демократическа республикын гадаадын хэрэгүүдэй министерствын харюусалгата сотруднигууд аэродром дээрэ советскэ правительственна делегациие угтаа.

Германидахи Советскэ Контрольно комиссиин түрүүлэгшэ армиин генерал В. И. Чуйков, И. Ф. Семичастнов, В. С. Семенов ба бусад нюурнууд делегациие тэрэшэлэн угтаба.

Уулзаха үедэ оркестр ССР Союзай ба Германска демократическа республикын гүрэнэй гимнүүдые наадаа.

Норвегиин экономическа байдал муудана

ОСЛО, январиин 2. (ТАСС). 1951 он норвежскэ арадта гашуудалтай перспективэнүүдые нээнэ. Норвегиие агрессивнэ Хойто-атлантическа пактда нэгэдүүлhэн ябадал хадаа орониие милитаризацилха, буу зэбсэгүүдые галзуу хурданаар бэлэдхэхэ, сэрэгэй хэрэглэмжэдэ мүнгэ hомололгые ехэдхэхэ ябадалда хүсараа.

1950 ондо талханай сэн 50 процент, мяханай—32,5 процент хүндэрөө. Ерэхэ хабар Норвегидэ эдеэ хоолой ба промышленна товарнуудай сэнгүүд дунда жэшээгээр 6—7 процентээр дээшэлүүлэглэхэ гэжэ hаяхан худалдаа наймаанай министр Бруфосс мэдүүлбэ. «Ворт Ланд» газетын мэдээсэhэнэй ёhоор, карточкануудаар сахар, кофе ба бүд үгэхэ нормонуud ойрын үедэ хаhагдахаар байна.

Кореядэхи событинууд

Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай армиин Главна командованиин мэдээсэл

ПХЕНЬЯН, январиин 1. (ТАСС). Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай армиин Главна командовани январиин 1-дэ иигэжэ мэдээсэбэ:

Арадай армиин частьнууд хитадай hайндуратанай частьнуудтай хамтадаа бүхы фронтнууд дээрэ урагшаа дабшажа үргэлжэлhөөр.

38-дахи параллелиин райондо дайлалдажа байгаа. Арадай армиин частьнууд үсэд шангаар эсэргүүсэжэ байгаа дайсанай позицинуудта хүсэтэй түрилтэ хэнэ, фронтын зарим участогуud дээрэ дайсанай оборонын линиие сүмэлэн гаража, урагшаа дабшана.

Синмак (Синмаку), Намчхонь (Нансентен) гэжэ стратегическэ шухала центрнүүдые ба хэдэ хэдэн бусад районуудые сүлөөлhэн Арадай армиин частьнууд Кэсоной (Кайдзе) шэглэлдэ добтолгоёо үргэлжэлүүлжэ, дайсанай хамгаалалтын лининүүдые сүмэрэн гараба, энэ райондо үсэд шанга эсэргүүсэлтэ хэhэн американска сэрэгүүдые намнаhан ба усадхаhан байна. Энэ добтолгын ашаар Арадай армиин частьнууд Кэсон (Кайдзе) городые ба тэрэ шадарай газарнуудые бүрин сүлөөлбэ. Энэ райондо болоhон байлдаануудай үедэ Арадай армиин частьнууд дайсанай амиды хүсэндэ ба техникэдэ ехэ гээлтэ хоролтонуудые ушаруулаа. Олон трофейнүүд абтаа. Кэсон (Кайдзе) городые сүлөөлhэн Арадай армиин частьнууд добтолгоёо үргэлжэлүүлжэ байна.

* * *

ПХЕНЬЯН, январиин 2. (ТАСС). Бүхы фронт дээрэ Арадай армиин сэрэгүүд ба хитадай hайндуратан дайшалхы эдэбхитэ ябуулгануудые хэжэ байна гэжэ Корейскэ-арадай демократическа республикын Арадай армиин Главна командовани январиин 2-то мэдээсэбэ.

ПХЕНЬЯН, январиин 3. (ТАСС). Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай армиин Главна командовани январиин 3-да иигэжэ мэдээсэбэ:

38-дахи параллелиин райондо Арадай армиин частьнууд хитадай hайндуратантай хамтадаа ябажа, бүхы фронтоор добтолгото байлдаануудые дэлгэрүүлжэ байна.

Хойто Кореяын ажалшад хабарай тарилгада бэлэдхэнэ

ХОЙТО КОРЕЯ, январиин 1. (ТАСС). Хойто Кореяын таряашад хабарай тарилгын кампанида эдэбхитэйгээр бэлэдхэжэ эхилбэ. Мүнөө тэдэнэр рисэй ба бусад культурануудай эрхим сортын үрhэнүүдые илган абажа, үтэгжүүлгэ бэлэдхэжэ байна.

Ехэ бэрхэшээлнүүдэй байбашье, Хойто Кореяын таряашад тарилгын талмайе багадхангүй, харин ехэдхэнэ. Таряашадай гол зорилгонь полинуудайнгаа ургасые дээшэлүүлхэ ябадал болоно.

Кореядэ американска агрессорнүүдэй урагшагүй муу хэрэг

НЬЮ-ЙОРК, январиин 2. (ТАСС). Кореядэхи өөhэдынгөө сэрэгүүдые абарха гэжэ оролдон, американска генералнууд өөhэдынгөө «союзнигуудай» частьнуудые ба негрнүүдээр бүридүүлэгдэhэн американска частьнуудые сохилто доро табина. Зүүн-Хойто Кореядэ болоhон байлдаануудай үедэ, американска генерал болбол американска сэрэгүүдэй сухарилтые халхалхын тула, негрнүүдээр бүридүүлэгдэhэн 9-дэхи полкые эльгээбэ гэhэн «Оверсис Ньюс» агентствын корреспондент Мартинай мэдээсэлые «Амстердам Ньюс» гэжэ негритянска газетэ hаяхан толилбо.

Турецкэ сэрэгүүдтэй хамта найдабаригүй позицинуудые хамгаалха ёhотой 9-дэхи полк тиихэдэ бүримүhэн шахуу усадхагдаа гэжэ корреспондент заана.

Энэ баримтые нюуха гэжэ hэдэhэн цензура тус мэдээсэлые бусад газетэнүүдтэ толилхые хорибо.

Д. К. МЕЗЕН[...]

1951 оной январиин 1[...]
hатайдаа ажалшадай депутат[...]
райн аймагай Соведэй гүйсэд[...]
рүүлэгшэ—Дмитрий Капитонов[...]
нин улаан саг соо ба хүндөөр[...]
нэй эсэстэ наhа бараба.

Дмитрий Капитонович 1895[...]
рят-Монголой АССР-эй Кабанск[...]
та таряашанай бүлэдэ түрөө[...]
наhатайhаа хара хүдэлм[...]
өөрынгөө ажалай зам эхилээ[...]

1919—20 онуудта Д. К. Ме[...]
байкалиие сагаангвардеецүүд[...]
американска интервентнүүдhээ[...]
лэлсэжэ, партизанска отрядай[...]
ябаба.

1921—1923 онуудта нүхэр[...]
зениин түмэр замай транспорт[...]
рилөө, 1924 ондо больш[...]
партиин зэргэдэ оробо. Тэ[...]
hээ эхилэн, 1938 он хүрэтэр[...]
сүүлэй ба прокуратурын орга[...]
тэлбэрилхы ажалда хүдэлөө[...]
онhоо 1941 он хүрэтэр Д. К.[...]
партийна болон советскэ орга[...]
тэлбэрилхы ажалда хүдэлөө,[...]
1945 он хүрэтэр Эсэгэ ороноо[...]
гын Агууехэ дайнай фронтну[...]
немецко-фашистска булимта[...]
дайлалдаа.

Советскэ Армиhаа табигда[...]
hүүлээр, нүхэр Д. К. Мезенин[...]
горсоведэй гүйсэдкомой түрү[...]
удаадань Заиграйн аймсоведай[...]
мой түрүүлэгшээр хүдэлмэрил[...]

Нүхэр Д. К. Мезенин өөрын[...]
хүсэ шадал ба шадабариие ар[...]
хахын түлөө зорюулаа, Лени[...]
най партиин хэрэгтэ үнэн са[...]
Эхэ оронойнгоо урда түйлаhан[...]
дайнь түлөө тэрээндэ правит[...]
хадэн шагнал олгогдоо. Нүхэр[...]
«Улаан Одоной», «Эсэгэ ороно[...]
гын дайнай 2-дохи шатын» ба[...]
лэй Тэмдэг» орденуудаар, «Мо[...]
гаалhанай түлөө», «Прагые сү[...]
түлөө», «Берлиниие абаhанай[...]
ба «Германиие илаhанай түлөө[...]
нуудаар шагнагдаhан байгаа.

Дмитрий Капитонович Мезе[...]
расхаал манай зүрхэндэ үни[...]
соо мартагдахагүй.

Бүлэ[...]

Харюусалгата ре[...]
Б. А. ОЧ[...]

Албаниин арадай республикын дотоодын хэрэгүүдэй министерствын мэдээсэл

ТИРАНА, январиин 2. (ТАСС). Албаниин арадай республикын дотоодын хэрэгүүдэй министерство англо-американска империалистнуудай агентнуудай шпионско ба хорлон hүйдхэхэ ажал-ябуулгые элирүүлhэн мэдээсэл толилоо.

Американо-английска империалистнуудай захиралтануудые бэелүүлэн, Белградай, Римэй ба Афинын фашистска правительствонууд Албаниин арадай республикада эсэргүү тэмсэл ябуулхые hэдэhэн ба hэдэжэ үргэлжэлhөөр байна. 1950 ондо гадаадын эдэ дайсад манай орондо эсэргүү үргэн ба түсэбтэ ажал-ябуулга хээ. Манай арадай дунда багаханшье түшэг оложо ядахадаа тэдэнэр агентнууд ба шпионуудые эльгээнэ.

ГҮРЭНЭЙ 1948 ОНОЙ 2 ПРОЦЕНТЫН УРЬhАЛАМЖА

1950 оной декабриин 24-дэ Ярославль городто болоhон шүүбэринүүдэй 6-дахи тиражай

СПРАВОЧНА ТАБЛИЦА

Урьhаламжын бүхы 72 разрядуудта серинүүд ба облигацинуудай удаадахи номернуудта шүүбэринүүд буугаа гэбэл:

серинүүдэй №№	облигацинуудай №№	шүүбэриин хэмжээн (түхэригөөр)	серинүүдэй №№	облигацинуудай №№	шүүбэриин хэмжээн (түхэригөөр)	серинүүдэй №№	облигацинуудай №№	шүүбэриин хэмжээн (түхэригөөр)	серинүүдэй №№	облигацинуудай №№	шүүбэриин хэмжээн (түхэригөөр)	серинүүдэй №№	облигацинуудай №№	шүүбэриин хэмжээн (түхэригөөр)	серинүүдэй №№	облигацинуудай №№	шүүбэриин хэмжээн (түхэригөөр)
000530	1—50	400	009439	06*)	5 000	018379	1—50	400	026842	1—50	400	033685	1—50	400	042155	46*)	10 000
000648	1—50	400	009849	1—50	400	018460	03*)	5 000	026901	1—50	400	034019	35*)	5 000	042823	1—50	400
000911	1—50	1 000	010034	01*)	10 000	019203	1—50	400	027055	32*)	50 000	034198	1—50	400	042890	1—50	400
001378	1—50	400	010466	1—50	400	019351	09*)	10 000	027056	1—50	400	034299	1—50	400	043023	1—50	400
001962	1—50	400	010505	50*)	10 000	019477	18*)	25 000	027506	1—50	400	034373	1—50	400	043101	1—50	400
002500	1—50	400	010648	1—50	400	019511	18*)	5 000	028158	1—50	400	034671	1—50	400	043103	1—50	400
002600	32*)	25 000	010802	1—50	400	019565	1—50	400	028205	1—50	400	034741	38*)	5 000	043125	1—50	400
002778	1—50	400	010923	16*)	5 000	019750	50*)	10 000	028300	1—50	400	034781	1—50	400	043432	43*)	5 000
002907	1—50	400	010972	1—50	400	019781	15*)	25 000	028405	1—50	400	034821	11*)	10 000	044333	1—50	400
003160	17*)	5 000	011406	1—50	400	019808	1—50	400	028463	1—50	400	035387	1—50	400	044381	20*)	5 000
003186	42*)	10 000	011508	1—50	400	020127	15*)	5 000	028586	1—50	400	035502	10*)	5 000	044401	22*)	5 000
003602	1—50	400	011724	1—50	400	020298	1—50	400	028854	1—50	400	035916	1—50	400	044519	1—50	400
003615	1—50	400	012139	08*)	25 000	020303	1—50	1 000	028865	1—50	400	036424	1—50	400	045420	1—50	400
004000	1—50	400	012283	1—50	400	020326	1—50	400	028959	13*)	5 000	036469	1—50	400	045466	47*)	5 000
004120	1—50	400	012570	1—50	400	020472	1—50	400	028961	41*)	10 000	036609	1—50	400	045735	33*)	5 000
004172	43*)	5 000	012572	1—50	400	020665	1—50	400	029000	02*)	5 000	036805	1—50	400	045764	1—50	400
004179	1—50	400	012617	1—50	400	020704	1—50	400	029491	24*)	5 000	036865	1—50	400	045896	1—50	400
004243	1—50	400	013265	28*)	25 000	020986	1—50	400	030232	1—50	400	036894	09*)	5 000	045964	1—50	400
004251	1—50	400	013277	24*)	5 000	021233	1—50	1 000	030246	1—50	400	037308	1—50	400	046044	17*)	5 000
004258	44*)	5 000	013293	01*)	5 000	021699	50*)	10 000	030318	48*)	10 000	037975	1—50	400	046640	42*)	5 000
004355	1—50	400	013305	1—50	400	021933	1—50	400	030532	1—50	400	038030	24*)	10 000	046849	04*)	5 000
004394	08*)	10 000	013399	1—50	400	022147	03*)	10 000	030851	28*)	5 000	038442	1—50	400	046929	1—50	400
004436	1—50	1 000	014592	1—50	400	022150	1—50	400	031112	20*)	5 000	038460	1—50	400	047237	1—50	400
004691	1—50	400	014594	44*)	10 000	022461	48*)	10 000	031212	1—50	1 000	038489	1—50	400	047242	1—50	400
004748	1—50	400	014743	18*)	5 000	022493	21*)	5 000	031237	1—50	400	038537	1—50	400	047537	1—50	400
005205	1—50	400	015020	24*)	10 000	022566	1—50	400	031337	18*)	25 000	038975	1—50	400	047756	25*)	5 000
005428	1—50	400	015041	1—50	400	022590	1—50	400	031718	1—50	1 000	039174	1—50	400	047923	1—50	400
005919	1—50	400	015174	1—50	400	022838	1—50	400	031777	26*)	5 000	039196	1—50	400	048110	1—50	400
006191	1—50	400	015427	05*)	25 000	023363	1—50	400	031839	38*)	25 000	039279	29*)	50 000	048167	1—50	400
006213	1—50	400	015541	08*)	5 000	023832	1—50	400	032161	1—50	400	039570	1—50	400	048248	1—50	400
006248	15*)	5 000	015666	1—50	400	023878	1—50	400	032204	1—50	400	039662	17*)	5 000	048391	50*)	10 000
006347	1—50	400	015808	49*)	5 000	023985	32*)	5 000	032412	1—50	400	039713	1—50	400	048569	1—50	400
007228	1—50	400	016275	1—50	400	024015	39*)	10 000	032643	22*)	5 000	040633	1—50	400	048696	22*)	10 000
007283	1—50	400	016276	1—50	400	024461	1—50	400	032647	48*)	5 000	041016	1—50	1 000	048802	38*)	25 000
007437	1—50	400	016869	1—50	400	024692	1—50	400	032718	1—50	400	041087	47*)	5 000	049271	1—50	400
008046	1—50	1 000	016902	39*)	5 000	024883	1—50	400	033166	17*)	5 000	041281	1—50	400	049343	1—50	400
008160	1—50	400	017096	1—50	400	024993	1—50	1 000	033201	42*)	10 000	041375	1—50	400	049467	1—50	400
008252	1—50	400	017130	1—50	400	025674	17*)	5 000	033352	35*)	5 000	041834	1—50	400	049473	24*)	5 000
008258	1—50	400	017278	22*)	25 000	025928	1—50	400	033431	1—50	1 000	041917	1—50	400	049696	1—50	400
008327	12*)	5 000	017399	37*)	5 000	026036	1—50	400	033481	1—50	400	041953	32*)	10 000	049764	01*)	5 000
008587	14*)	10 000	017489	1—50	400	026161	13*)	10 000	033535	1—50	400	041971	1—50	400	049835	1—50	400
008835	1—50	400	017580	40*)	5 000	026651	1—50	400	033542	1—50	400	041999	31*)	5 000	049882	48*)	10 000
009218	03*)	10 000	017967	1—50	400	026789	37*)	5 000									

*) Энэ серийн облигацинуудай нүгөө 49 номернуудта тус бүриин 400 түхэригэй шүүбэринүүд буугаа.

Шүүбэринүүдэй тираж үнгэргэхэ Комиссиин Түрүүлэгшэ—
ВКП(б)-гэй Ярославска областной Комитедэй Секретарь И. Н. ЖУКОВ.
Комиссиин Харюусалгата Секретарь В. П. ЖИШКО.

1951 ондо гүрэнэй урьhаламжануудаар шүүх[...] шүүбэринүүдэй тиражуудые үнгэргэхэ ТҮСЭБ

hаранууд	1948 оной гүрэнэй 2 процентын урьhаламжа	СССР-эй арадай ажахые hэргээн болхоохо ба хүгжөөхэ гүрэнэй хоёрдохи урьhаламжа	СССР-эй арадай ажахые hэргээн болхоохо ба хүгжөөхэ гүрэнэй гурбадахи урьhаламжа	СССР-эй арадай ажахые hэргээн болхоохо ба хүгжөөхэ гүрэнэй дүрбэдэхи урьhаламжа	СССР-эй арадай ажахые hэргээн болхоохо ба хүгжөөхэ гүрэнэй табадахи урьhаламжа
Январь	—	—	—	—	—
Февраль	—	—	Февралиин 29; 5-дахи тираж, г. Бобруйск	—	—
Март	—	—	—	Мартын 11; 3-дахи тираж г. Калининград	—
Апрель	—	Апрелиин 29; 7-дохи тираж, г. Павлодар	—	—	—
Май	—	—	—	—	—
Июнь	Июниин 10; 7-дохи тираж г. Чита	—	—	—	—
Июль	—	—	—	—	Июлиин 29; 1-дэхи тираж, г. Краснодар
Август	—	—	Августын 26; 6-дахи тираж, г. Мурманск	—	—
Сентябрь	—	—	—	Сентябриин 9; 4-дэхи тираж. г. Андижан	—
Октябрь	Октябриин 7; 8-дахи тираж, г. Херсон	—	—	—	—
Ноябрь	—	—	—	—	Ноябриин 11; 2-дохи тираж, г. Мары
Декабрь	Декабриин 30; 3-дахи тираж, г. Грозный	—	—	—	—

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—23, заместителя редактора—7-85, отв. секретаря—3-23. Отделов: партийной жизни, культуры и быта—4-52, сельскохозяйственного [...] мышленности—6-84, мест. информации и писем—6-84. Для междугородных переговоров—16

Н—03503. Типография Управления полиграфической промышленности, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР. Тираж 10.000